

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra politologie a evropských studií

Michaela Václavíková

Analýza činnosti a postavení místních akčních skupin v Olomouckém kraji – případová studie MAS Mohelnicko, MAS Uničovsko

Bakalářská diplomová práce

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Pavel Šaradín Ph.D.

OLOMOUC 2015

Prohlášení:

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Analýza činnosti a postavení místních akčních skupin v Olomouckém kraji – případová studie MAS Mohelnicko, MAS Uničovsko“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne

Podpis

Poděkování:

Prostřednictvím své bakalářské práce bych chtěla poděkovat vedoucímu práce Doc. Mgr. Pavlu Šaradínovi Ph.D., manažerce MAS Uničovsko Ing. Ivetě Kopcové a předsedkyni MAS Mohelnicko Alici Pekařové za vstřícný přístup k mým dotazům a požadavkům. Dále bych chtěla poděkovat mému dědečkovi za přínosné informace ohledně meziobecní spolupráce a fungování MAS.

Obsah

Úvod.....	5
1. Formy spolupráce obcí a jejich právní regulace	11
2. Místní akční skupiny.....	18
3. Místní akční skupina Uničovsko.....	23
3.1. Hodnocení Místních akčních skupin – MAS Uničovsko	34
3.2. Projekty MAS Uničovsko.....	38
3.3. Rozhovor s manažerkou MAS Uničovsko Ing. Ivetou Kopcovou	42
4. Místní akční skupina Mohelnicko.....	44
4.1. Strategický plán LEADER 2014-2020.....	47
4.2. Rozhovor s předsedkyní MAS Mohelnicko Alicí Pekařovou	54
Závěr	56
Literatura a prameny	60
Přílohy.....	62
Seznam použitých zkratk, schémat, tabulek a grafů	82
Abstrakt.....	84
Abstract.....	85

Úvod

Po listopadu 1989 bylo slovo družba nahrazeno slovem partnerství, které zažívá obrovský rozmach. Můžeme ho zaznamenat v různých souvislostech, i když více by se hodily výrazy jiné, jako spolupráce, smluvní vztah, dlouhodobé konzultace, někdy také klientelismus a poskytování vzájemných služeb. O pronikání slova partnerství do našeho povědomí se zasloužila hlavně Evropská unie (dále jen EU). Veřejná správa bere partnerství jako spolupráci na úrovni EU a členského státu nebo na národní úrovni. Princip partnerství se ale postupně dostal z mezinárodní a národní úrovně na úroveň regionální a místní (Čepelka et al. 2004: 5). „*Od 90. let se partnerství stalo klíčovým znakem programů EU a postupně převládlo jakožto zapojení národních, regionálních a místních subjektů do nových forem spolupráce.*“ (Čepelka et al. 2004: 5)

Bakalářská práce se zabývá principem partnerství a jeho vlivem na lokální, neboli mikroregionální úrovni. Zaměřuje se na meziobecní spolupráci v podobě místních akčních skupin (dále jen MAS). Jelikož MAS je úzce spjata s politikou hospodářské a sociální soudržnosti, neboli kohezní, regionální politiky EU, která obnáší řadu vztahů a vazeb, bakalářská práce vychází z Dočkalova pojetí principu partnerství v rámci regionální politiky EU. Dočkal ve své knize *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství* označuje regionální politiku EU za „*politickou arénu s četnými kolektivními či korporátními prvky*“. (Dočkal et al. 2006: 9) K této definici dochází pomocí příspěvku Markuse Perkmanna, který regionální politiku EU popisuje pomocí „*silné oboustranné (resp. mnohostranné) závislosti mezi veřejnými subjekty na různých teritoriálních úrovních*“. (Perkmann 2002: 106) Dle Dočkala „*mezi aktéry regionální politiky EU vznikají husté politické sítě, a to jak na vertikální – prostupující všechny tři roviny EU, tak i horizontální – v rámci interakcí aktérů na každé z rovin*“. (Dočkal et al. 2006: 9) Dočkal také upozorňuje, že někteří autoři při charakterizování regionální politiky EU využívají termíny jako kolektivní, korporativní, politické sítě apod., ale nesnaží se je adekvátně vysvětlit a naopak většina autorů se těmto výrazům zcela vyhýbá a vazby mezi aktéry regionální politiky EU vysvětlují principem partnerství (Dočkal et al. 2006: 9-10). Kolektivní model vychází z přesvědčení, že správného rozhodnutí lze dosáhnout jen zapojením co nejširšího počtu relevantních aktérů při zachování konsenzuálního rozhodování. V souvislosti s mnohými zmínkami o kolektivním charakteru regionální politiky EU je možné říci, že toto prisma odpovídá principu partnerství. Princip partnerství se jeví jako vhodnější koncept

pro charakterizování regionální politiky EU, protože byl formulován pro potřeby této politiky (Dočkal et al. 2006: 11). Princip partnerství vyjadřuje víceúrovňové vertikální působení regionální politiky EU a také horizontální spolupráci lokálních, vzájemně propojených aktérů regionálního rozvoje (Skokan 2003: 50).

Bakalářská práce se dále zabývá analýzou činnosti a postavení vybraných místních akčních skupin v Olomouckém kraji a snaží se zodpovědět výzkumné otázky: Ovlivňuje úspěšnost MAS členství v LEADERU? Ovlivňuje činnost MAS složení členů a komunikace mezi nimi? Cílem bakalářské práce je zjištění, zda za úspěšnou MAS můžeme považovat jen podpořenou MAS, čerpající peníze z programu LEADER, nebo i nepodpořenou MAS, která nemá k dispozici velké obnosy peněz, ale dokáže se ve svém regionu prosadit a napomoci jeho rozvoji. Analýza MAS vychází z institucionálního přístupu, z teorie, která je tímto přístupem inspirována, sociokulturního prostředí a konkurenceschopnosti regionů: sítě kontaktů a regionálního zakořenění. Institucionální přístup je přínosný při analýze motivů chování významných aktérů, při studiu procesu učení na úrovni jednotlivců i firem, vzniku inovací, vztahu práva a ekonomiky nebo role politické moci a zájmových skupin ve fungování ekonomiky. Co se týče metodologie institucionálních přístupů, klade důraz na kvalitativní metodu a vyznačuje se odporem k matematizaci a statistickému testování hypotéz (Blažek 2008: 2062). David Uhlíř a Jiří Blažek v knize *Teorie regionálního rozvoje, nástin, kritika a klasifikace* zmiňují Richarda Nelsona, který tvrdí, že v ekonomii středního proudu existují tři problémové oblasti, kterým ekonomické teorie nevěnovaly dostatečnou pozornost. První oblast je technologie a technologické inovace, druhá oblast je pojetí firmy a třetí klíčová oblast jsou instituce. Jednotící linií institucionálního směru je skutečnost, že se zabývá buď jednou, nebo hned několika ze tří oblastí popsaných Nelsonem a snaží se jejich prostřednictvím objasnit příčiny regionálních nerovnoměrností (Blažek, Uhlíř 2002:149).

Teorie sociokulturního prostředí a konkurenceschopnosti regionů považuje sítě kontaktů a těsných vazeb mezi podniky a dalšími organizacemi v regionu za příčinu zvyšující se schopnosti podniků mobilizovat zdroje a informace a pružněji reagovat na změny. Upozorňuje, že v době sílící globalizace a mezinárodní konkurence je klíčové skloubit sítě místních podpůrných kontaktů s kontakty na klíčová centra v mezinárodním, případně celosvětovém měřítku. Tyto úvahy byly založeny na sociologických pracích Marka Granovettera, které dokládají, že „*trh v podstatě dosti*

zřídka funguje jako anonymní systém poptávajících a nabízejících aktérů“.
(Uhlíř, Blažek 2011: 186)

Granovettera, dále upozorňuje na důležitost důvěry, která je nedílnou součástí většiny ekonomických transakcí. Existence sítí kontaktů s různou kvalitou a mírou důvěry vytvářejí kontext, ve kterém se odehrávají výše zmíněné ekonomické transakce. Každý aktér (jednotlivec, firma nebo jiná instance) je určitým způsobem zapojen do těchto sítí, je zakořeněn (embedded) v sítích svých kontaktů, které do velké míry předpovídají jeho možnosti. „*Pojetí regionu se v důsledku síťového (networked) chápání ekonomiky proměňuje a řada autorů začíná hovořit o regionu jako o průsečíku prostorových vztahů a sítí kontaktů nebo jako o vztahovém prostoru (relational space)*.“
(Uhlíř, Blažek 2002: 156) MAS využívají sítě kontaktů pro svoji činnost, ať už v podobě členství v Národní síti MAS ČR nebo spolupráci se Státním zemědělským investičním fondem či získávání dotací z programů LEADER. MAS vznikají v regionu se stejným sociokulturním prostředím, v homogenním regionu se společnou historií a navazují kontakty s jinými takto vzniklými MAS. Teorii sociokulturního prostředí a konkurenceschopnosti regionů: síť kontaktů a regionálního zakořenění jsem si vybrala z důvodu zjištění, zda členství v těchto organizacích a spolupráce se státními institucemi může napomoci většímu zakořenění v síti spolupráce a pomoci tak k lepší činnosti MAS. K zjištění síly zakořenění v síti spolupráce a schopnosti úspěšně čerpat výhody a zdroje z vytvořených sítí kontaktů a regionální politiky EU využívá bakalářská práce srovnávání dat a tabulek úspěšně realizovaných projektů a počtu realizovaných projektů spolupráce jednotlivých MAS. Následně bakalářská práce zjišťuje vzniklé rozdíly mezi jednotlivými MAS. Tabulky a grafy jsou vytvořeny autorkou na základě zdrojů z nmascr.cz a webů MAS nebo jsou převzaty z SPL jednotlivých MAS. Bakalářská práce využívá metodologii kvalitativního výzkumu, případovou studii MAS Mohelnicko a MAS Uničovsko, kdy autorka zkoumá profil zvolených MAS a výhody/nevýhody spolupráce a chodu uvnitř jednotlivých MAS. Informace byly zjištěny na základě rozhovorů s předsedkyní MAS Mohelnicko a manažerkou MAS Uničovsko. Rozhovor se skládá z 11 otázek, které jsou stejné pro obě MAS, avšak v průběhu rozhovoru vznikly doplňující otázky, které se vážou k jednotlivým MAS. Mezi nedostatky kvalitativního výzkumu patří malý počet zkoumaných případů, tudíž na jejich základě nemůžeme zobecňovat. Proto tato bakalářská práce může sloužit jako podklad pro další zkoumání a rozšíření o další MAS Olomouckého kraje. MAS Mohelnicko jsem si vybrala z důvodu regionálního sepětí

s mým bydlištěm, kdy jeden z mých rodinných příslušníků patřil mezi zakládající členy MAS a nějakou dobu zastával funkci předsedy. Oblast spadající pod MAS Uničovsko sousedí s MAS Mohelnicko, proto byla volba logická.

MAS Uničovsko i MAS Mohelnicko nyní stojí před novou výzvou, a to v podobě vytvoření strategického plánu na období 2014–2020. Proto bakalářská práce využívá dotazníkovou šetření jednotlivých MAS, která se konala od února do června 2014 a byla sestavena za účelem vytvoření nového strategického plánu na roky 2014–2020. MAS Mohelnicko se zaměřila na obyvatele členských obcí, podnikatele

a spolky (neziskové organizace). Otázky zaměřené na občany byly zaslány jednotlivým starostům a poté náhodně rozneseny do schránek. Dotazník neobdrželi všichni obyvatelé, pouze vybraní, a MAS Mohelnicko mi nesdělila, kolik jich bylo rozdáno. Dotazník odevzdalo zpět celkem 147 respondentů, kteří je po vyplnění donesli na obecní úřad. Dotazník má 4 strany a je sestaven ze 14 otázek, primárně se zaměřil na kvalitu života v obci a její možné změny. Podnikatelé byli osloveni e-mailem, celkem se jednalo o 15 respondentů a všichni následně vyplněné dotazníky odesílali zpět na e-mailovou adresu MAS Mohelnicko. Dotazník má 3 strany, skládá se z 10 otázek týkajících se budoucího rozvoje, projektů podniků a jejich případné spolupráce s MAS. Dotazník zaměřený na zájmové spolky a organizace byl rovněž rozeslán e-mailem jednotlivým členům, kteří ho po vyplnění opět zasílali na e-mailovou adresu MAS Mohelnicko. Celkem bylo osloveno 13 respondentů a všichni zaslali odpovědi zpět. Dotazník má 3 strany a je sestaven z 11 otázek zaměřených na spokojenost s podmínkami pro činnost skupin a jejich spolupráci s obcemi a MAS.

Dotazníky MAS Uničovsko byly zaměřeny na členy MAS a veřejnost. Z 9 dotazovaných obcí odevzdalo vyplněný dotazník 5 obcí, 3 podnikatelé a 2 neziskové organizace a 173 občanů členských obcí. Dotazník zaměřený na členy MAS byl rozeslán emailem jednotlivým členům a následně je respondenti přeposlali zpět na e-mailovou adresu MAS Uničovsko. Konkrétně má dotazník 4 strany a je tvořen 8 otázkami zaměřenými na problémy, nové cíle a změny na území MAS. Dotazník pro veřejnost byl zaslán starostům členských obcí, náhodně vybraným obyvatelům roznesen a respondenti je vraceli zpět na úřad. Celkem se skládá z 8 otázek a primárně je zaměřený na rozvoj obce. Dotazníky pro uničovskou MAS zpracovala firma GHC regio s.r.o. - Poradenská, konzultační a projektová činnost pro regionální rozvoj

Olomouc. Dotazníky pro mohelnickou MAS zpracovala společnost Centrum pro komunitní práci – CpK Šumperk.

Bakalářská práce je členěna do čtyř kapitol. První kapitola se zabývá popisem forem spolupráce s detailnějším zaměřením na mikroregionální úroveň. Druhá kapitola se specificky zabývá místními akčními skupinami, jejich vývojem a fungováním programu LEADER. Obě kapitoly jsou teoretického rázu a objasňují problematiku spolupráce a principu partnerství. Třetí a čtvrtá kapitola jsou zaměřeny na praktickou část bakalářské práce. Třetí kapitola s názvem Místní akční skupina Uničovsko popisuje vznik, složení a chod MAS. Zabývá se Strategickým plánem LEADER 2007–2013 a jeho střednědobým hodnocením. Dále se zaměřuje na vytváření Strategického plánu LEADER 2014–2020 a analyzuje dotazníkové šetření MAS Uničovsko. Třetí kapitola je tvořena třemi podkapitolami. První podkapitola s názvem Hodnocení MAS – MAS Uničovsko popisuje průběh hodnocení MAS v roce 2010, 2011 a 2012 a úspěšnost MAS Uničovsko v jednotlivých rocích. Druhá podkapitola je zaměřena na realizované projekty MAS Uničovsko a získané obnosy peněz. Detailněji popisuje projekty neziskových organizací a projekt realizovaný 2013–2014 v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost 2007–2013. Třetí podkapitolu tvoří rozhovor s manažerkou MAS Ing. Ivetou Kopcovou. Čtvrtá kapitola je zaměřená na MAS Mohelnicko a rovněž popisuje vznik, složení a fungování MAS. Dále je doplněna o popis projektů a obdržených peněz. Čtvrtá kapitola je tvořena dvěma podkapitolami. První podkapitola se zabývá vytvářením Strategického plánu LEADER 2014–2020 a analýzou dotazníkových šetření, které za tímto účelem vznikly. Druhou podkapitolu tvoří rozhovor s předsedkyní MAS Alicí Pekařovou.

S tématem principu partnerství, meziobecní spoluprací a spoluprací obecně na všech úrovních se již pracuje a většina autorů přikládá principu partnerství značnou váhu a považuje ji za důležitý faktor rozvoje. Např. Michal Illner v knize *Spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib* (Čermák 2011) detailně popisuje institucionalizované formy spolupráce a jejich právní regulace. Iva Galvasová v knize *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje* (Galvasová et al. 2007) se rovněž zabývá formami spolupráce obcí, aktéry a vztahy spolupráce či nástroji spolupráce. Mezi autory se zdrženlivějším postojem ke spolupráci patří např. Jan Binek, který v knize *Synergie ve venkovském prostoru – Paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova* (Binek et al. 2011) popisuje paradoxy rozvojových představ nebo paradoxy spolupráce, kdy aktérům rozvoje

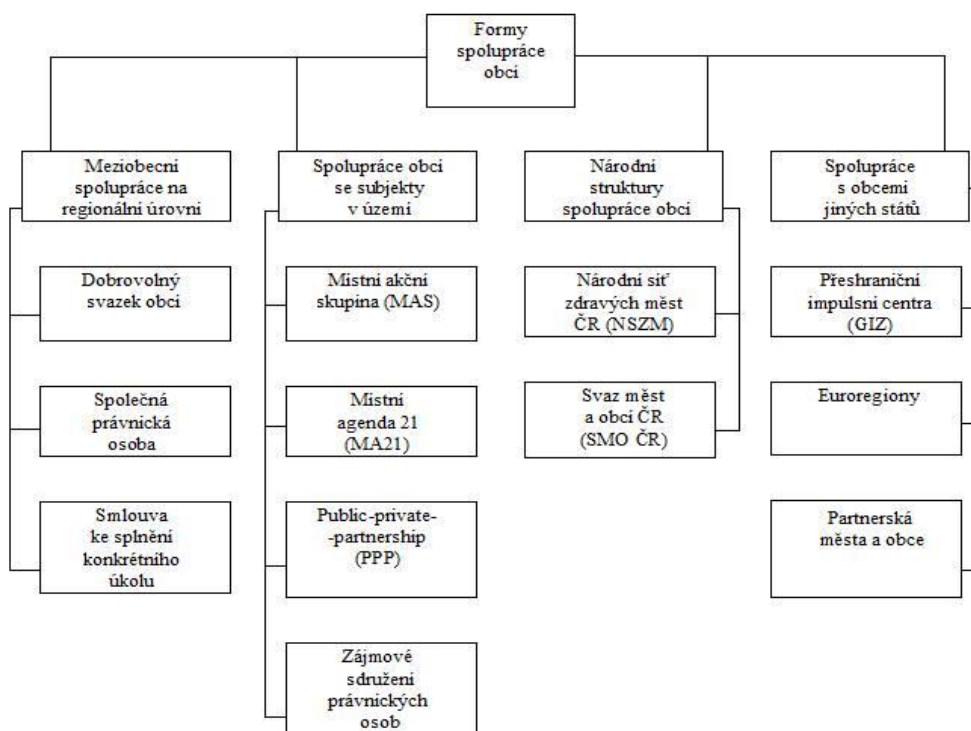
a spolupráce nejde o posílení synergie, ale pouze o čerpání dotací a peněz. Názor jako Jan Binek zastává také Kateřina Chabičovská, která kritizuje stávající podmínky pro spolupráci obcí v České republice. Spolupráce není řešena koncepčně, zaměřuje se především na získávání peněz a obce vstupují do řady formálních svazků, čímž dochází k tříštění kapacit i financí, a spolupráce tedy nemá žádoucí účinek (Chabičovská, Binek 2007). Naopak kolektiv autorů Tomáš Havránek, Alena Lehmannová, Jan Martínek a Petr Pelcl považují princip spolupráce přímo v rámci MAS za posun k lepšímu. Domnívají se, že i když impulsem k zakládání MAS byla potřeba vytvořit novou absorpční strukturu umožňující čerpat finanční prostředky z programů LEADER, jejich role tento původní důvod překračuje. „*V důsledném dodržování principu partnerství občanů, veřejné, podnikatelské a neziskové sféry při plánování a realizaci aktivit místních akčních skupin vidíme prvek, který má silný potenciál přesáhnout původní roli místních akčních skupin jako regionálních grantových agentur a který může výrazně pomoci vrátit na český venkov hodnoty jako je pocit sounáležitosti s místem, na kterém žijí, a sounáležitost s lidmi, s nimiž ho sdílím.*“ (Pelcl et al. 2008: 11) Autoři doplňují literaturu o důležité výzkumy zaměřené na spolupráci v podobě dotazníkových šetření, rozhovorů, anket apod. Např. *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice, zpráva z výzkumného projektu 2007–2008* (Pelcl et al. 2008) nebo *Místní partnerství a rozvoj venkova, příprava na iniciativu LEADER* (Čepelka et al. 2004). Zdenka Vajdová a Daniel Čermák uvedli v knize *Autonomie a spolupráce: důsledky ustavení obecního zřízení v roce 1990* (Vajdová et al. 2006) anketu Spolupráce obcí – anketa ve svazcích nebo Věra Patočková ve stejné knize zveřejnila výzkum Mediální obraz spolupráce obcí v časopisech Veřejná správa a Moderní obec. Proto můžeme říct, že téma spolupráce a partnerství je praktičtěji zaměřené. Největší problém u již napsané literatury spatřuji v tom, že většina autorů se zabývá stejnými problémy spolupráce, popisuje podobné formy spolupráce, tudíž se z množství vydaných publikací nedozvím nic nového a v bakalářské práci se často opakují stejné zdroje.

1. Formy spolupráce obcí a jejich právní regulace

Od roku 1989 můžeme pozorovat proces rozdělování obcí a velký počet se jich rozpadl do samostatných celků. Po revoluci byly zaznamenány 4 tisíce nových obcí a po roce 1991 se jejich počet zvýšil na 6 tisíc. Získaná autonomie přivedla do vedení obcí nové elity, posílila demokratickou legitimitu místní veřejné správy a změnila vzhled českého venkova. Úskalí se objevilo v tom, že malé obce nemají dostatečné ekonomické, organizační a lidské zdroje, které by jim pomohly uskutečňovat náročnější projekty. Proto zastupitelstva začala kompenzovat svou nedostatečnost sdružováním se do spolupracujících celků. Jedná se o reakci na finanční situaci obcí, která je dána poměrem vlastních příjmů k dotacím a podporám, které lze získat od jiných institucí za určitých podmínek. Legislativa podporuje tuto strategii a snaží se ji obcím usnadnit a skoro každá novelizace zákona o obecním zřízení od roku 1990 přinesla posun v objemu a obsahu paragrafů týkajících se spolupráce obcí (Vajdová 2006).

Důvody pro spolupráci vznikají v existenci synergického efektu, jedná se o fakt, že společně mohou subjekty dosáhnout většího efektu než každý sám. Spolupráce v rámci veřejného sektoru lze rozlišit na spolupráci v rámci státní správy a spolupráci v rámci samosprávy. Subjekty státní správy se zabývají řízením dílčích oblastí, které spolu úzce souvisí, z čehož plyne vzájemná interakce. Proto vtahy mezi jednotlivými složkami státní správy lépe vystihuje pojem koordinace, díky níž jednotlivé složky plní vlastní úkoly tak, aby nebyly v rozporu s úkoly jiných složek. V rámci samosprávy jednotlivé subjekty realizují své úkoly komplexně a spolupráce jim umožňuje využívat synergického efektu na základě vzájemné pomoci, společného řešení problémů a úspor z rozsahu či s využitím sdružování prostředků. Co se týče vzájemnosti spolupráce, mezikrajská spolupráce je spíše doplňkový charakter, zatímco pro obce je klíčovým faktorem jejich rozvoje. Pomocí ní mohou realizovat rozvojové projekty, které jsou pro samostatné obce nedosažitelné, a zmenšit tak problémy spojené s malou populační velikostí a územním rozptýlením (Chabičovská, Binek 2007) Formy spolupráce obcí a jejich právní regulace jsou uvedeny v schématu č. 1 a v tabulce č. 2.

Schéma č. 1: Formy spolupráce obcí

Zdroj: Galvasová, Iva et al. 2007. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown.

Tabulka č. 1: Právní formy spolupráce obcí

Právní forma	Subjekty	Norma	Konkrétní formy
Smlouva ke splnění konkrétního úkolu	pouze obce	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích	-
Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí	pouze obce	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích	svazky obcí
Společná právnícká osoba obcí	pouze obce	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákon	-
Obchodní společnost	fyzické i právnícké osoby	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákon	-
Obecně prospěšná společnost	fyzické i právnícké osoby	zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech	místní akční skupiny
Zájmové sdružení právnických osob	právnícké osoby	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník	euroregiony, sdružení obcí, místní akční skupiny, Svaz měst a obcí ČR, Národní síť zdravých měst
Smlouva o sdružení	fyzické i právnícké osoby	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník	euroregiony
Občanské sdružení	fyzické i právnícké osoby	zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů	místní akční skupiny

Zdroj: Galvasová, Iva et al. 2007. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown.

Spolupráce se stala klíčovým faktorem rozvoje obce. Umožňuje jim plánovat a realizovat rozvojové projekty, které by jednotlivé obce nemohly uskutečnit. Eliminuje problémy spojené s malou populační velikostí či nevýhodnou uzemní polohou. Meziobecní spolupráce se tedy stává těžištěm spolupráce ve veřejném sektoru. Subjekty spolupráce předpokládají pareooptimální výsledek, kdy jeden z nich si polepší, ale ostatní si nepohorší. V praxi to potom znamená, že všechny subjekty předpokládají zisk nějaké výhody. V rámci obecné roviny můžeme rozlišit různé typy spolupráce podle její funkce na vzájemnou výměnu informací a zkušeností, společný postup při vyjednávání, koordinaci rozvojových činností, zajištění veřejných služeb a realizaci rozvojových projektů. Dále z hlediska formálního lze rozlišit tři úrovně spolupráce na institucionalizovanou, smluvní a ad hoc., přičemž nejčastěji využívanou formou spolupráce je forma institucionalizovaná. Projevuje se např. v podobě svazků obcí, díky nimž mohou efektivně ovlivnit život ve svých obcích. V neposlední řadě z hlediska typu aktérů se obecní spolupráce dělí na meziobecní spolupráci, spolupráci obcí se soukromým sektorem a spolupráci obcí s jinými subjekty veřejné správy (Galvasová 2007: 13,23).

Za prvé se bakalářská práce zaměří, podle schématu č. 1, na meziobecní spolupráci na regionální úrovni, kam patří dobrovolný svazek obcí, společná právnická osoba a smlouva ke splnění konkrétního úkolu. Dobrovolný svazek obcí je základní a nejtypičtější formou spolupráce obcí v ČR. Většinou vznikají pro územně ucelenou oblast vymezenou přírodními, technickými nebo historickými hranicemi a dalšími důležitými prvky, které je spojují. Členové mohou být pouze obce, členy nemohou být jiné právnické či fyzické osoby. Svazek obcí společně vykonává pouze záležitosti spadající do samostatné působnosti obcí a slouží často jako základ pro jiné typy spolupráce. Svazky obcí mají řadu společných rysů, ale zároveň jsou značně různorodou skupinou. Liší se účelem, intenzitou i náplní spolupráce (Galvasová 2007: 30). Svazek obcí je také nazýván neoficiálním termínem „mikroregion“ a je v současnosti zřejmě nejvýznamnější formou spolupráce obcí. Zákon vyjmenovává v paragrafu 50 seznam úkolů, které mohou být předmětem činnosti svazků. Výčet není taxativní a obsahuje např. úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, správy veřejné zeleně, zabezpečování čistoty obce apod. Podle právní úpravy obce uzavírají smlouvu, která musí být schválena zastupitelstvy zúčastněných obcí. Přílohu smlouvy tvoří stanovy svazku, obsahující zákonem stanovené náležitosti, jako jsou jméno, sídlo a předmět činnosti svazku (Illner 2011). Svazek disponuje vlastním majetkem a příjmy

a vytváří si vlastní orgány. Další obce mohou do již vzniklého svazku přistupovat. „*Otázky týkající se právní způsobilosti svazku, jeho registrace, zrušení a zániku upravuje par. 20i – j občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.*“ (Illner 2007) Spolupráce obcí v dobrovolných svazcích je přínosná z hlediska přenosu zkušeností a znalostí a také z hlediska podílení se na nákladech a rizicích investičních projektů. Spolupráce přináší snižování nákladů na řízení projektů a posiluje solidaritu mezi obcemi a pocit sounáležitosti s regionem (Trhlínová 2014: 160).

Dalším typem spolupráce je společná právnická osoba. Tento typ spolupráce vzniká, pokud společný úkol obcí vyžaduje jejich stabilnější spolupráci, proto zakládají novou právnickou osobu – obchodní společnost. Např. akciovou společnost nebo společnost s ručením omezeným. Vznik i činnost těchto právnických osob řídí ustanovení obchodního zákoníku. Společnost vzniká dnem, kdy je zapsána do obchodního rejstříku. Pokud není při založení výslovně řečeno, že se zakládá na dobu určitou, platí, že je založena na dobu neurčitou a zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku (Galvasová 2007: 31).

Posledním typem spolupráce na regionální úrovni je smlouva ke splnění konkrétního úkolu. Smlouvu uzavírají obce buď na dobu určitou, nebo na dobu neurčitou. Předmětem smlouvy není vznik právnické osoby, musí mít písemnou podobu a musí být schválena zastupitelstvy zúčastněných obcí (Illner 2011). Tato forma spolupráce je celkem nová a poprvé se objevila v roce 2000 v zákoně č.128/2000 Sb., o obcích, ale stala se druhou nejvíce využívanou formou spolupráce. Předmětem smlouvy je zajištění konkrétního úkolu, který spadá do samostatné působnosti spolupracujících obcí (Galvasová 2007:31).

Za druhé se bakalářská práce zaměří na spolupráci obcí se subjekty v území, kam patří místní akční skupiny¹, Místní agenda 21, partnerství veřejného a soukromého sektoru a zájmové sdružení právnických osob. Místní agenda 21 (dále jen MA21) je mezinárodní program zavádějící zásady udržitelného rozvoje na místní úrovni, který vychází ze Summitu Země v Rio de Janeiru v roce 1992 (Galvasová 2007: 34). MA21 vzniká z iniciativy obecního zastupitelstva, místních politiků, místních organizací, skupin občanů apod. a jejím cílem je vypracování strategie udržitelného rozvoje obcí. „*Pro prioritní oblasti se vytvářejí z místních občanů, jejich uskupení, představitelů*

¹ Detailní popis viz. kapitola č. 2

a pracovníků místní správy, zástupců místních organizací a dalších složek veřejnosti iniciativní skupiny, které se účastní přípravy příslušných dokumentů a realizačních akčních plánů.“ (Illner 2011) Účast veřejnosti je nezbytným faktorem úspěchu

Dalším typem spolupráce je partnerství veřejného a soukromého sektoru (dále jen PPP). Zkratka PPP je z anglického Public Private Partnership a tento druh spolupráce je u nás poměrně nový. *„Spočívá ve spolupráci veřejného a soukromého sektoru za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb.*“ (Illner 2007) Smlouvy mezi institucí veřejného sektoru (obec jako veřejný zadavatel) a organizací soukromého sektoru (soukromý partner nebo dodavatel) se týkají veřejných služeb nebo veřejné infrastruktury. Dohled nad agendou PPP má Ministerstvo financí České republiky a bylo zřízeno Centrum pro implementaci PPP, jehož úkolem je poskytovat metodické a informační materiály (Illner 2011). Můžeme rozeznat tři formy spolupráce obcí a měst se soukromým sektorem: pronájem služby, spolufinancování služby a spolupráce na základě koncesní smlouvy. Tyto formy spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem přinášejí rozšiřování nástrojů řízení veřejného sektoru a zvyšování kvality zabezpečovaných služeb (Trhlínová 2014: 168).

Posledním typem spolupráce patřícím do spolupráce obcí se subjekty v území je zájmové sdružení právnických osob. Tomuto typu se literatura příliš nevěnuje. Ve zkratce je uvedeno, že obce mohou využít k navazování vzájemné spolupráce s právnickými osobami nebo s fyzickými osobami ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právnických osob a smlouvu o sdružení, které umožňuje právnickým osobám vytvářet zájmová sdružení právnických osob. Mezi příklady obecně zaměřených právnických sdružení patří Svaz měst a obcí ČR nebo Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska (Illner 2011).

Za třetí se bakalářská práce zabývá národní strukturou spolupráce. Zde patří Národní síť zdravých měst ČR a Svaz měst a obcí ČR. Národní síť zdravých měst ČR (dále jen NSZM ČR) je zájmové sdružení právnických osob, které se snaží aplikovat principy udržitelného rozvoje do praxe řízení místního a regionálního rozvoje. Aktivitu realizující se v NSZM ČR jsou uskutečňovány v návaznosti na mezinárodní projekt Světové zdravotnické organizace Zdravá města. Samosprávy, které se zapojují do projektu Zdravých měst, by měly iniciovat budování institucionálního rámce a kapacity, které by umožnily rozvoj inovativních projektů na bázi partnerství a strategického plánování. V Evropě se do projektu Zdravých měst přihlásilo přes

90 obcí, které se sdružují v rámci národních sítí zdravých měst. Cílem národních sítí je poradenství a konzultace týkající se znalostí a informací o realizaci projektů zaměřených na agendu Zdravých měst. Zapojením obcí, měst i krajů do NSZM ČR se zintenzivňuje spolupráce mezi jednotlivými subjekty (Trhlínová 2014: 151–152).

Svaz měst a obcí ČR (dále jen SMO ČR) je nevládní organizací s celorepublikovou působností a jejím cílem je sdružovat a hájit zájmy obcí a měst. Kromě problematiky financování obcí a měst se věnuje také problémům v dopravě, energetice, sociálním začlenění, rovným příležitostem, cestovnímu ruchu, kultuře a životnímu prostředí. Dále přispívá k rozvoji podmínek pro zapojování obcí a měst do spolupráce s partnery v Evropě a v dalších regionech. Mezi důležité kompetence SMO ČR patří delegace zástupců samospráv do Výboru regionů. Díky rozsáhlé členské základně má SMO ČR velké možnosti podporovat partnerství ve vybraných oblastech místního a regionálního rozvoje (Trhlínová 2014: 151). SMO ČR je však více zaměřený na problematiku měst, proto vznikla další důležitá nevládní organizace s celorepublikovou působností Sdružení místních samospráv, která se více zaměřuje na problémy venkova.

Za čtvrté bakalářská práce popisuje, podle schématu č. 1, spolupráci s obcemi jiných států, kde patří přeshraniční impulsní centra, euroregiony a partnerská města a obce. Přeshraniční impulsní centra (dále jen GIZ) patří mezi pilotní projekt přeshraniční spolupráce regionů podél hranic Dolního Rakouska, České republiky, Slovenska a Maďarska. Cílem GIZ je pomáhat překonávat technické a společenské hranice a nabízí podpůrné prostředky pro realizaci přeshraničních projektů a aktivit. Realizace společných aktivit překračující hranice může napomoci lepšímu využití hospodářských šancí rozšířených EU v regionech (Galvasová 2007: 40).

Dalším typem spolupráce jsou euroregiony, kde se rozvíjí přeshraniční spolupráce obcí a měst. Cílem euroregionů je překonávat hranice a snižovat význam státních hranic na úroveň správního členění s pozitivním účinkem na spolupráci. Přestože pro existenci euroregionů neexistuje právní opora, ve většině zemí disponují velkým vlivem v administrování unijních prostředků pro podporu regionální přeshraniční spolupráce. *„Euroregiony v České republice zpravidla fungují jako zájmová sdružení právnických osob (s právní subjektivitou) nebo jako sdružení subjektů vzniklé na základě smlouvy (bez právní subjektivity).“* (Galvasová 2007: 41) Spolupráce se vytváří na území, kde existuje kulturní a hospodářská spojitost překračující státní

hranice a mezi její cíle patří zlepšení životních podmínek místního obyvatelstva (Galvasová 2007: 40).

Poslední forma spolupráce patřící do sféry spolupráce s obcemi jiných států jsou partnerská města a obce. Řada měst a obcí ČR spolupracuje s partnerskými městy a obcemi evropských států, které mohou realizovat samy nebo mohou využít pomoci ze strany SMO ČR. Mezi nejčastější cíle spolupráce patří konzultace a přenos poznatků v oblasti veřejné správy, kulturní a společenská spolupráce, výměnné pobyty, cestovní ruch apod. Tato forma spolupráce je podporována ze strany EU, např. pomocí grantů podporujících výměnné pobyty nebo pořádání konferencí a seminářů. Podmínkou ale je, aby tyto akce podporovaly evropskou integraci (Galvasová 2007: 43). Jako příklad bych chtěla uvést mezistátní spolupráci obce Klopina, ve které bydlím, s francouzskou vesnicí Pargny. Starostové obou vesnic se pravidelně navštěvují a vyměňují si informace, zkušenosti a nové poznatky. Starosta francouzské vesnice je vášnivý myslivec, proto každý rok přijíždí do Klopiny na myslivecké hony a pomáhá finančně klopinským myslivcům. Po komunálních volbách v říjnu 2014 byla v Klopíně zvolena nová starostka, proto nelze říci, jak bude spolupráce dále pokračovat.

2. Místní akční skupiny

Pojetí regionální politiky a regionálního rozvoje prochází neustálým vývojem. V posledních deseti letech mnohé země Evropské unie a vyspělého světa reformovaly její tradiční pojetí a zaměřily se na definování cíle. Cílové segmenty se změnilly na nově vytvořené regiony, mikroregiony a spádové oblasti spravované municipalitami (Stejskal, Kovárník 2009: 11–12). Na úrovni mikroregionální se vytvořily místní akční skupiny, které začaly úzce spolupracovat s Evropskou unií a využívat programů LEADER. Jde o formálně institucionalizovaná partnerství mezi zástupci podnikatelů, občanské společnosti a veřejné správy. Cílem je realizovat projekty zaměřené na podporu venkova. Toto partnerství vyžaduje vznik společných orgánů, které spravují společné prostředky a administrují konkrétní aktivity a opatření celého svazku. Podmínkou vzniku je registrování sdružení na Ministerstvu vnitra České republiky, vymezení struktury, organizačního řádu a právní subjektivity. Vzhledem k různorodosti subjektů, které se v MAS sdružují, můžou mít místní akční skupiny různou právní identitu. Mohou vzniknout jako obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, dále mohou být občanským sdružením podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů nebo zájmovým sdružením právnických osob podle par. 20, písm. f) zákona č. 40/1964, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (Illner 2011). Další podmínkou pro vytvoření MAS je, že zástupci veřejného sektoru můžou tvořit maximálně 50 % členské základny a druhou polovinu by měli tvořit zástupci neziskových organizací a podnikatelské sféry se sídlem v dané lokalitě. Místní akční skupiny se zakládají s cílem rozvoje partnerství mezi veřejným, soukromým a občanským sektorem a snaží se podporovat realizaci rozvojových aktivit a dlouhodobého zlepšování kvality života ve venkovských regionech. Jedním ze základních principů MAS je princip zdola nahoru (bottom-up), kdy iniciativa a realizace by měla přicházet od místních a regionálních aktérů. Ale i tak je zakládání Místních akčních skupin hlavně motivováno a podporováno shora ze strany Ministerstva zemědělství a Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. *„Inspirací jsou zde mezinárodní zkušenosti tzv. komunitně orientovaných rozvojových iniciativ, které byly aplikovány i do metodiky finančních nástrojů Evropské unie zaměřených na podporu venkova.“* (Trhlínová 2014: 160–161) Jedna z nejvýznamnějších metod je metoda LEADER, která byla aplikována od 90. let minulého století na evropské úrovni

a se vstupem České republiky do evropských společenství se začala uplatňovat i u nás. Částečně již před vstupem, ale hlavně po roce 2004. K velkému rozmachu místních akčních skupin dochází v době příprav ČR na vstup do EU a s vidinou čerpání dotací z evropských fondů. První MAS se vytváří po roce 2002 a finanční prostředky mohly čerpat v rámci Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (období 2004–2006, LEADER+), následně z Programu rozvoje venkova ČR (dále jen PRV) na období 2007–2013 (Osy IV. LEADER) (Trhlínová 2014: 161).

Základní principy metody LEADER:

- *„Strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí*
- *Vypracování a provádění strategií „zdola nahoru“*
- *Víceodvětvové akce*
- *Inovace*
- *Spolupráce*

Vytváření sítí“ (Binek et al. 2009: 51)

PRV na období 2007–2013 byl schválen 23. 5. 2007 Výborem pro rozvoj venkova Evropské komise. Řídícím orgánem PRV je Ministerstvo zemědělství ČR a zprostředkovatelem je Státní zemědělský investiční fond. Základní struktura Programu má 4 osy. Osa I je nasměrována na zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví. Osa II se zaměřuje na zvýšení biologické rozmanitosti, ochranu vody a půdy a zmírnění klimatických změn. Osa III má pomoci ke zkvalitnění života na venkově a diverzifikaci hospodářství venkova. Osa IV se zaměřuje na pomoc místním obyvatelům venkovských mikroregionů principem „bottom-up“ vypracovat vlastní strategii rozvoje území a podpořit projekty pro jeho rozvoj (eagri.cz).

PRV 2014–2020 vláda schválila 9. 7. 2014. *„V programovém období 2014–2020 bude Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, ze kterého je spolufinancován Program rozvoje venkova (PRV), součástí návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady a společných ustanoveních ohledně Evropských strukturální a investičních fondů (nařízení k ESIF).“* (eagri.cz) Jakou součástí nařízení k ESIF bude politika rozvoje venkova přispívat ke konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelnému řízení přírodních zdrojů, k opatřením v oblasti klimatu a k vyváženému rozvoji venkovských oblastí.

25. 3. 2015 byla Evropské komisi (dále je EK) předložená aktualizovaná verze PRV ČR pro období 2014–2020. Předpoklad oficiálního schválení je odhadován na červen 2015 (eagri.cz).

MAS, aby mohly čerpat peníze z programu LEADER, musí předložit Strategické plány LEADER (dále jen SPL), které vznikají komunitním plánováním, nejčastěji využívají analýzu SWOT a zaměřují se na témata rozvoje venkova, která byla důležitá pro území dané MAS. V obecném znění je strategické plánování proces, během něhož vzniká představa o tom, čím by se obce nebo organizace chtěly zabývat, co by chtěly rozvíjet, jaké služby by měly být nabízeny a co všechno musí udělat pro to, aby své záměry uskutečnily. Při strategickém plánování se vytváří tzv. strategický plán. Jedná se o dokument, který zachycuje výsledky procesu strategického plánování. Existuje řada metod, díky nimž se dá zmapovat pozice organizace nebo obce z pohledu vnějších i vnitřních sil, které je ovlivňují. Nejčastější používanou metodou v České republice je tzv. SWOT analýza. Jedná se o zkratku z anglických slov S–Strengths (silné stránky), W–Weaknesses (slabé stránky), O–Opportunities (příležitosti), T–Threats (hrozby). „*Silné a slabé stránky jsou vnitřní faktory efektivnosti obce a organizace. Příležitosti a hrozby vymezují vnější prostředí, vnější faktory efektivnosti obce a organizace.*“ (Rektořík 1999: 7, 12)

Na území ČR je nyní 174 místních akčních skupin různé velikosti a různé úspěšnosti v realizaci projektů. ²Místní akční skupiny jsou zastoupeny v tzv. Národní síti MAS ČR, která podporuje vznik a aktivitu dalších MAS, a jejím cílem je pokrytí celého venkovského prostoru v ČR. Zakladatelé Místních akčních skupin viděli inspiraci v zahraničních zkušenostech, kdy v mnoha evropských regionech můžeme najít fungující partnerství typu místních skupin, které realizují společné koordinované akce. Tato partnerství vznikla spontánně na principu bottom–up, v kontextu dlouhodobé kontinuity rozvoje malých venkovských obcí a regionů a činnosti místních aktérů. Místní akční skupiny kromě přerozdělení finančních zdrojů z národních a nadnárodních

² 112 MAS, které jsou zapojeny do PRV v rámci OSY IV (IV.1.1. Místní akční skupina a 1.2. Realizace místní rozvojové strategie), tzn. MAS zkušené, které již realizují svůj Strategický plán LEADER v období 2007–2013 (pro období 2014–2020 zaznamenána fúze MAS – příprava strategií 178 MAS (nsmascr.cz).

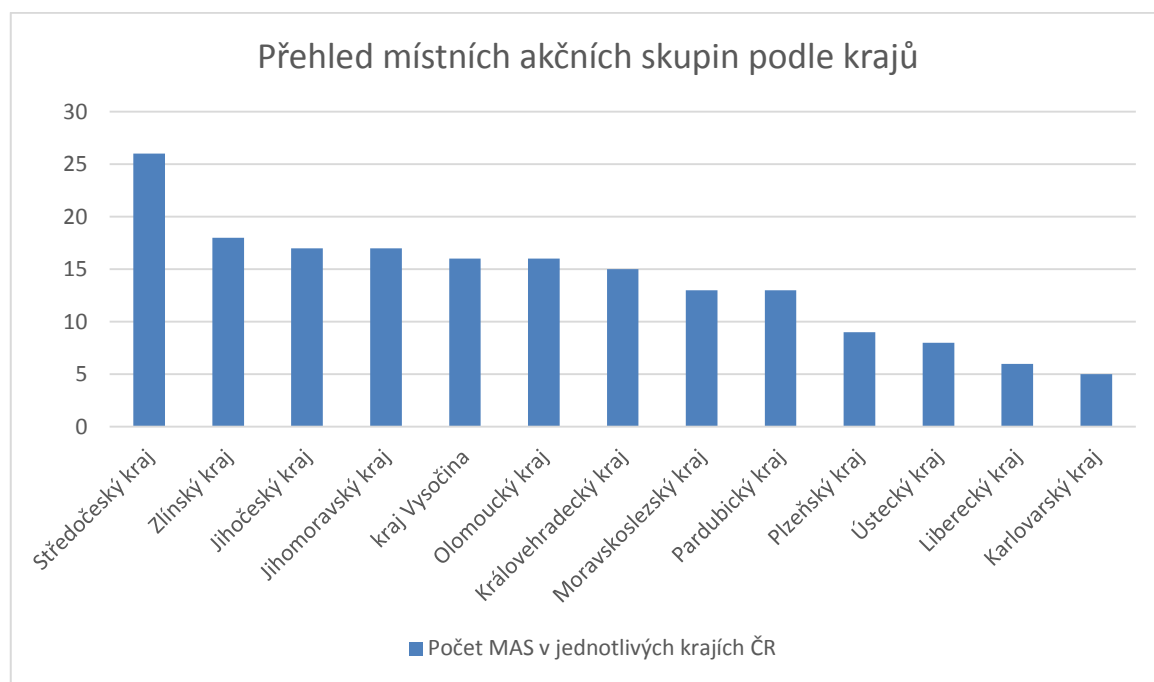
59 MAS, které jsou zapojeny do PRV v rámci OSY III (III 4.1. Ziskávání dovedností, animace a provádění), tzn. MAS nezkušené, které svoje znalosti získávají za podpory MZe v období 2013–2014 (nsmascr.cz)

MAS ostatní (nepodpořené), tzn. MAS, které svoje znalosti získávají bez podpory MZe v období 2013–2014 (nsmascr.cz).

zdrojů také podporují komunikaci a spolupráci v rámci území, realizaci rozvojových projektů a posilování materiálních a lidských zdrojů v jednotlivých obcích. Mezi další výhody plynoucí ze zapojení obcí do MAS je zvýšení informovanosti o jejich rozvojových příležitostech a možnostech posilování vnitroregionální komunikace a spolupráce (Trhlínová 2014: 163). „*Síla a význam MAS spočívá v propojení veřejného a soukromého sektoru a ve spolupráci různorodých partnerů. Význam MAS neustále narůstá a právě pomocí těchto uskupení plynou finanční prostředky na rozvoj venkova.*“ (Galvasová 2007: 33) V rámci MAS je zajímavé poukázat na tzv. institucionální důvěru a sociální důvěru, kterou se zabývá Markéta Sedláčková. Pro demokracii je vztah občanů k institucím klíčový. Spokojenost či nespokojenost s institucemi vyjadřují svou důvěrou či nedůvěrou vůči nim. Ale pro dobré fungování demokracie není důležitá jen institucionální důvěra, ale také obecná důvěra k druhým lidem, tzv. sociální důvěra. Sociální důvěru v rámci určité skupiny nebo společnosti můžeme vymezit jako „*očekávání vyrůstající z opakujícího se poctivého kooperativního jednání, které je založené na společně sdílených hodnotách komunity*“ (Sedláčková 2013) Každý člověk se základní důvěře učí během dětství, ale získání důvěry v kruhu rodiny nebo úzké komunity není zárukou důvěry i k dalším členům společnosti. Ke vzniku obecné důvěry vede podle Markéty Sedláčkové až přesah přes kruh vlastní rodiny, tedy se zkušeností důvěry vůči cizím subjektům, kde důvěra již není založena na vzájemné blízkosti, ale na rozhodnutích důvěřovat i přes možná rizika. V této situaci se mluví o tzv. přemostujícím sociálním kapitálu. Tento typ tzv. sociální důvěry je v demokratické společnosti považován „*za prvé za složku podporující spolupráci občanů důležitou pro utváření občanské společnosti a za druhé za základ obecného postoje důvěry vůči okolnímu světu, od něhož se poté může odvíjet i ochota lidí důvěřovat demokratickým institucím*“ (Sedláčková 2013) Tento typ sociální důvěry, sociální kapitál, můžeme najít uvnitř MAS, díky kterému mohou spolu členové spolupracovat a komunikovat. Jak vyplývá z rozhovoru s manažerkou MAS Uničovsko, tím, že je MAS Uničovsko malá, komunikace mezi členy a jejich vztah je na velice dobré úrovni, protože se všichni znají a důvěřují si. Proto je jejich sociální důvěra na vysoké úrovni. Co se týče MAS Mohelnicko, po rozhovoru s předsedkyní MAS vyplývá, že komunikace mezi členy není na vysoké úrovni, a proto by měli svou sociální důvěru, sociální kapitál vylepšit. Sociálním kapitálem se také zabývá kolektiv autorů Jana Stachová, Josef Bernard a Daniel Čermák, kteří v knize *Sociální kapitál v české republice a v mezinárodním srovnání* využívají výzkumný projekt Sociální

kapitál jako faktor ovlivňující regionální disparity a regionální rozvoj, který se konal v letech 2007–2011. Mezi cíle projektu patřilo představit sociální kapitál jako jeden z klíčových faktorů nerovnoměrného regionálního rozvoje, přestože bývá často opomíjen (Stachová et al. 2009: 11).

Graf č. 1: Přehled místních akčních skupin podle krajů z roku 2014

Zdroj: nsmascr.cz

3. Místní akční skupina Uničovsko

MAS Uničovsko o.p.s. byla zaregistrována 15. 12. 2006. Vznikla jako obecně prospěšná společnost za účelem zvýšení ekonomické prosperity a kvality života regionu, zajištění naplňování principu partnerství spočívající v intenzivní spolupráci mezi státní správou a samosprávou, podnikatelskými subjekty, nevládními organizacemi, dalšími subjekty a občany. V době založení MAS tvořilo 18 členů, nyní je tvořena 36 členy v poměru 25 % veřejný sektor, 39 % soukromý sektor a 36 % neziskové organizace. Územní působení MAS Uničovsko je tvořeno osmi obcemi Dlouhá Loučka, Troubelice, Paseka, Lipinka, Medlov, Nová Hradečná, Šumvald, Újezd a jedním městem Uničov. Mezi největší obce podle počtu obyvatel patří Troubelice (1899 obyv.) a Dlouhá Loučka (1884 obyv.), mezi nejmenší Lipinka (212 obyv.).³ Soukromý sektor se skládá z 14 podnikatelů, z nichž je 5 zaměřeno na zemědělskou oblast, a 13 neziskových organizací. Mezi statutární orgány MAS Uničovsko patří Valná hromada, Správní rada, Dozorčí rada, Výběrová komise a Programový výbor. Manažerkou MAS Uničovsko je Iveta Kopcová (unicovsko.czo/ps/cz/mas-unicovsko).

Rok po založení MAS byl spuštěn program LEADER 2007–2013 a MAS musely předložit pro období 2007–2013 Strategické plány LEADER (dále jen SPL), které vznikly komunitním plánováním a zaměřily se na témata rozvoje venkova, která byla důležitá pro území dané MAS. MAS Uničovsko si nechala SPL plán zpracovat firmou GHC regio s.r.o. v Olomouci. SPL plán byl vytvořen komunitní metodou strategického plánování a pomocí analýzy SWOT, což je „*standardní metoda používaná k prezentaci analytických poznatků. Dává vyvážený časový pohled na minulost, současnost a budoucnost vývoje regionu. Zpracování SWOT analýzy proběhlo komunitní metodou moderovanou vnějším expertem. Podkladem pro zpracování SWOT analýzy byl Strategický plán rozvoje Mikroregionu Uničovsko.*“ (Strategický plán LEADER 2007–2013 MAS Uničovsko 2007) Na zpracování analýzy se podíleli členové MAS a veřejnost prostřednictvím diskuse na veřejných jednáních MAS a pomocí zasílání připomínek e-mailem.

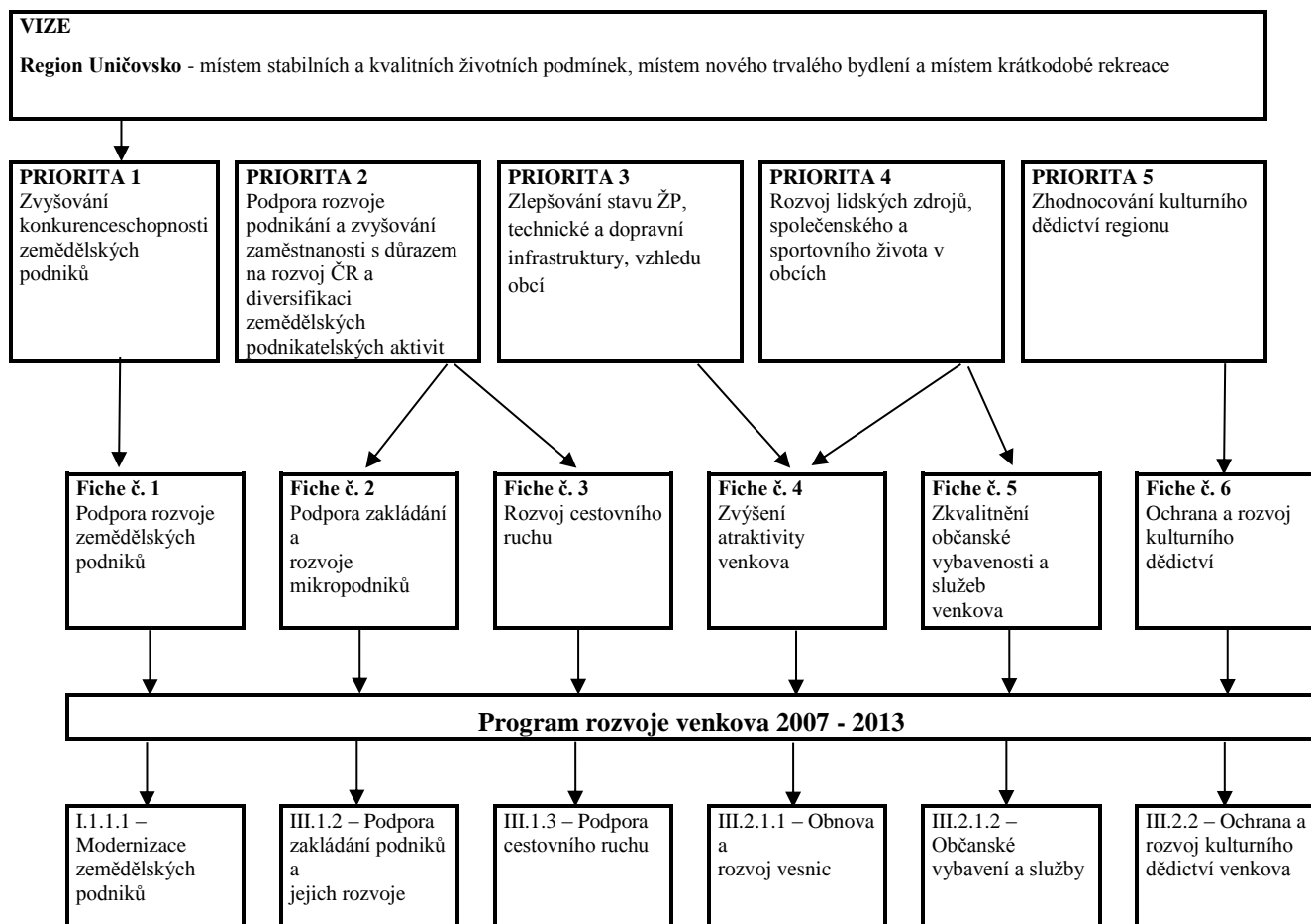
Součástí strategie jsou také priority a vize, které se vytváří na základě analýzy území a SWOT analýzy. Pro vytvoření priorit a cílů se také využívá sumář projektových námětů od obcí, neziskových organizací a podnikatelů. Na základě hloubkové analýzy

³ Údaje o počtu obyvatel jsou převzaty z SPL 2007-2013 MAS Uničovsko

si MAS Uničovsko stanovila následující vize. Chce být místem stabilních a kvalitních podmínek pro vlastní obyvatele, příležitostí pro zaměstnání a drobné podnikání s využitím místních přírodních a kulturních zdrojů, volnočasové aktivity, sociální a zdravotní služby, sportu i kultury; chce být místem nového trvalého bydlení; chce být místem krátkodobé rekreace pro obyvatele Olomouce i pro vzdělanější návštěvníky Olomoucka. Priority jsou popsány v schématu č. 2. K dosažení cílů a priorit SPL napomohou realizované projekty v rámci fichí⁴, které jsou popsány rovněž v schématu č. 2. Vytvořené priority a cíle jsou v souladu s trvale udržitelným rozvojem, protože jejich naplnění by mělo vést k zlepšení životní úrovně obyvatel regionu a zachovat přírodní hodnoty a biologickou rozmanitost současné i příští generace. SPL plán také obsahuje finanční plán, podle něhož měla MAS po obdržení dotace rozdělovat finanční prostředky dle stanovených procent na jednotlivé roky (Strategický plán LEADER 2007–2013 MAS Uničovsko 2007). Celkem bylo vybráno pro realizaci Strategických plánů LEADER v rámci Programu rozvoje venkova (dále jen PRV) 2007–2013 112 MAS. Každý rok jim byly přiděleny peníze a MAS musela minimálně 80 % prostředků přerozdělit na projekty žadatelů a 20 % mohla využít na svou činnost související s realizací SPL (tzv. režijní výdaje). MAS Uničovsko podepsalo dohodu se Státním zemědělským investičním fondem 23. 7. 2008 a stala se podpořenou MAS a členem programu LEADER (databaze.nsmas.cz).

⁴ „Fiche opatření (dále jen Fiche) je stručný popis navržených opatření stanovených MAS v souladu se Strategickým plánem LEADER (dále jen SPL). Fiche vymezuje oblast podpory pro konečné žadatele v rámci opatření IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie. Uvádí cíle, příp. dopady, které mají naplňovat realizované projekty dané Fiche (tyto cíle musí odpovídat cílům vymezeným v rámci SPL a naplňovat účel opatření/podopatření uvedený v popisu opatření/podopatření).“ (masstrednihana.cz 2015) Fiche uvedené v schématu se vztahují k opatřením a podopatřením Programu rozvoje venkova 2007–2013.

Schéma č. 2: Vztah Strategického plánu LEADER Uničovsko ke struktuře PRV

Zdroj: Strategický plán LEADER 2007-2013 MAS Uničovsko 2007

V roce 2011 si MAS Uničovsko nechala zpracovat střednědobé hodnocení výsledků realizace Strategického plánu LEADER 2007–2013. Hodnocení bylo vytvořeno firmou Redefin na základě komparativní metody, metody škálování, analýzy vzorků projektů, finanční analýzy, interview se zástupci dotačního programu a ověřování informací z veřejně dostupných zdrojů. Z hodnocení vyplývá, že MAS, po dobu zkoumaného období, dodržuje pravidla dotačního programu, disponuje základní organizační strukturou a výzvy probíhají standardně. Subjekty realizují své projekty bez větších problémů a získávají úhradu nákladů. Veřejný sektor charakterizuje absorpční kapacita, která se projevuje velkým zájmem obcí o podporu z dotačního programu. To dokazuje také struktura rozdělení finančních alokací na převahu projektů veřejného sektoru. Prostředky čerpají zejména obce (74,8 %) a výsledky dotačního programu tak působí nevyrovnaně. Hodnocení vytklo MAS nedostatečný přínos přidaných hodnot prostřednictvím projektů vycházejících z leaderovských principů. Např. snaha o hledání neotřelých řešení a navazování nových forem spolupráce podporujících integrovaný přístup k rozvoji regionu. Výše zmíněné principy se v projektech, podle hodnocení, odrážejí nedostatečně a také hodnotitel doporučoval více se věnovat formulacím cílů SPL. Dotazníkové šetření ukázalo pozitivní hodnocení dopadů podpory na růst atraktivity obcí a rozšiřování občanského vybavení a služeb mezi příjemci a poukázalo na soukromý sektor, který nevnímal stejně přínosně příspěvek programu k růstu konkurenceschopnosti podniků a ekonomické výnosnosti. Hodnotitel dále poukazuje na nekonzistenci administrace programu a poukazuje na minimální aktivitu některých složek v průběhu realizace programu, např. monitorovací výbor a kontrolní komise (Střednědobé hodnocení Strategického plánu LEADER 2007–2013 2011).

Nyní se Místní akční skupiny nacházejí v tzv. mezidobí a vytváří nový Strategický plán LEADER 2014–2020, který bude podpořen Programem rozvoje venkova 2014–2020, jenž vláda schválila 9. 7. 2014. MAS Uničovsko pro vytvoření nového SPL využila dotazníkové šetření, které rozeslala svým členům a zaměřila se také na veřejnost v členských obcích. Dotazník tvořilo 8 otázek, viz. příloha č.1. Z 36 členů odevzdalo dotazník Město Uničov, obec Nová Hradečná, obec Troubelice, obec Šumvald, obec Paseka, MESPOL Medlov a. s., TAGROS a. s., podnikatel Miroslav Brachtl, Základní škola a mateřská škola Medlov a Charita Šternberk - středisko Uničov (dále jen Charita). Za veřejnost odevzdaly dotazníky všechny obce, kromě obce Medlov. Celkem odevzdali dotazník 173 obyvatel. Prvních pět otázek bylo pouze organizačních, kde členové vyplňovali název organizace, právní normu, sídlo apod.

Šestá otázka byla zaměřena na problémy, které by členové chtěli změnit, sedmá na přínosy, pokroky, které zaznamenaly za období 2007–2013, a osmá na priority a cíle, které by podle členů měly být na prvním místě. Odpovědi členů MAS se lišily, někteří na všechny otázky neodpověděli, ale v odpovědích se daly najít společné myšlenky a požadavky. K otázkám č. 6, 7 a 8 jsem se proto rozhodla popsat pouze tyto společné teze.

Otázka č. 6: Které oblasti na území MAS Uničovsko shledáváte jako problematické a je třeba se na ně zaměřit v nadcházejícím programovém období 2014–2020?

a) **kvalita života, občanská vybavenost, sociální služby:** Většina členů se shodla, že je třeba se zaměřit na zlepšení občanské vybavenosti a sociálních služeb v podobě rozšíření domova důchodců kvůli nedostačující kapacitě. Na možnost A neodpověděla Základní škola a mateřská škola Medlov, Tagros a.s., MESPOL Medlov a.s. a podnikatel Miroslav Brachtl.

b) **lidské zdroje, zaměstnanost a sociální začlenění:** Většina členů upozorňuje na vysokou nezaměstnanost, nepatrnou podporu malých podniků a je třeba se zaměřit na vytváření nových pracovních míst. Na možnost B neodpověděla obec Šumvald, Základní škola a mateřská škola Medlov a podnikatel Miroslav Brachtl.

c) **technická a dopravní infrastruktura:** Stěžejní problémy, které se objevovaly ve všech odpovědích, byly zlepšení infrastruktury, oprava komunikací, zlepšení bezpečnosti provozu. Dále se objevila výstavba cyklostezek a výstavba chodníků. Na možnost C neodpověděla Základní škola a mateřská škola Medlov a Miroslav Brachtl.

d) **životní prostředí:** Členové MAS upozorňovali na možnost lepšího ekologického využití nevyužívaných ploch (pastvin), zlepšení modernizace technologií, zvýšení využití alternativních zdrojů a na problém znečišťování odpadních vod. Na možnost D neodpověděla obec Šumvald, Tagros a.s., Základní škola a mateřská škola Medlov a Miroslav Brachtl.

e) **ekonomika a podnikání:** Členové odpovídali, že je třeba se zaměřit na rozvoj a podporu malých podnikatelů, na rozvoj nových pracovních míst. Na možnost E neodpověděla Základní škola a mateřská škola Medlov.

f) **rozvoj cestovního ruchu:** Podle členů MAS je třeba zlepšit kapacitu ubytovacích zařízení a zatraktivnit obec. Na možnost F neodpověděla obec Šumvald, Nová Hradečná, MESPOL a.s., Tagros a.s., Charita a Miroslav Brachtl.

g) **zemědělství:** Dle odpovědí by se měli více podpořit zemědělci, vytvořit projekty, které by vedly ke vzniku nových pracovních míst, pěstovat tradiční plodiny, podpořit biofarmy a proniknout na místní trh. Na možnost G neodpověděla obec Nová Hradečná, Základní škola a Mateřská škola Medlov.

Otázka č. 7: **Ve kterých oblastech jste v rámci programového období 2007 – 2013 zaznamenali pokrok?**

a) **kvalita života, občanská vybavenost, sociální služby:** Členové MAS zaznamenali zkvalitnění kulturního a sportovního vyžití, vznik nových občanských sdružení a dětských multifunkčních hřišť a projekt Restart 50+. Na možnost A neodpověděla obec Šumvald, Tagros a.s. a Charita.

b) **lidské zdroje, zaměstnanost a sociální začlenění:** Snaha o snížení nezaměstnanosti pomocí projektu Restart 50+. Na možnost B neodpovědělo město Uničov, obec Nová Hradečná, Základní škola a mateřská škola Medlov, Tagros a.s., Charita, Miroslav Brachtl.

c) **technická a dopravní infrastruktura:** Členové vidí pozitivum v částečné rekonstrukci silnic, budování cyklostezek a dokončení kanalizace. Na možnost C neodpověděla obec Troubelice, Základní škola a mateřská škola Medlov, MESPOL a.s., Tagros a.s., Charita a Miroslav Brachtl.

d) **životní prostředí:** Členové zaznamenali zkvalitnění ovzduší a vodních toků díky výstavbě čističek odpadních vod. Na možnost D neodpověděla obec Šumvald, Základní škola a mateřská škola Medlov, Tagros a.s., Charita a Miroslav Brachtl.

e) **ekonomika a podnikání:** K bodu E se vyjádřila pouze obec Paseka, a to negativně. Zbylí členové se nevyjádřili.

f) **rozvoj cestovního ruchu:** K bodu F se vyjádřilo pouze město Uničov, které vidí přínos v podobě budování cykloturistiky. Ostatní členové se nevyjádřili.

g) **zemědělství:** Členové vidí pozitivum v modernizaci zemědělské výroby, šetrnějších postupech a nových zemědělských strojích. K bodu B se nevyjádřila obec Šumvald, Nová Hradečná, Základní škola a mateřská škola Medlov, Tagros a.s., Charita a Miroslav Brachtl.

Otázka č. 8: Které cíle by měly být stanoveny v ISRÚ MAS Uničovsko na léta 2014–2020 dle Vašeho názoru jako hlavní priority?

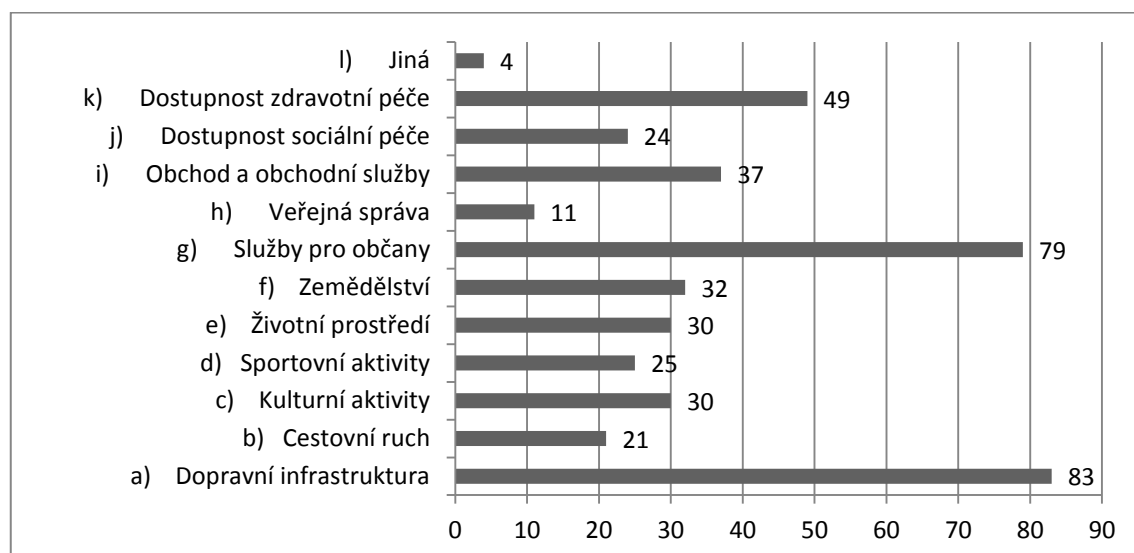
Ke každé možnosti od A po L je napsaný počet členů, kteří označili daný cíl jako hlavní prioritu. Členové mohli označit maximálně 5 odpovědí. Poslední možnost E byla určena k vlastním poznatkům a prioritám, které nebyly zmíněny ve výčtu možností.

- a) Zvýšení konkurenceschopnosti území MAS Uničovsko – 4
- b) Podpora rozvoje podnikání a inovací – 5
- c) Podpora podnikatelských subjektů se zaměřením na malé a mikropodniky, drobné zemědělce – 6
- d) Zlepšování stavu životního prostředí a údržby veřejné zeleně – 3
- e) Ochrana a udržitelný rozvoj krajiny – 1
- f) Snižování energetické náročnosti a zkvalitnění nakládání s odpady – 4
- g) Podpora zvyšování zaměstnanosti a uplatnitelnosti na trhu práce – 6
- h) Rozvoj lidských zdrojů a sociálního začlenění – 1
- i) Podpora rozvoje cestovního ruchu a zhodnocování kulturního dědictví – 2
- j) Rozvoj sportovního a společenského života v obcích – 2
- k) Podpora a oživení zemědělské činnosti – 4
- l) Zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury – 5
- m) Jiné: Tagros a.s. - Udržování a vytváření pracovních míst. V regionu rozvoj obcí výrazně předběhl rozvoj v oblasti pracovních příležitostí na území obcí. Většina obyvatelstva je tak nucena za prací dojíždět. Obecně se malé obce málo účinně snaží podporovat vytváření pracovních příležitostí na území obce. Až na malé výjimky na území regionu s výjimkou zemědělských subjektů neexistuje významnější zaměstnavatel a nevznikají nová pracovní místa.

Dotazník určený pro veřejnost měl rovněž 8 otázek, z nichž první 4 byly zaměřené na organizační otázky v podobě Bydlím v, Pracuji v apod. Další 4 byly namířeny na rozvoj, pokrok, příležitosti a hrozby obce. Poslední 4 otázky jsou sestaveny v podobě možností, které mohla veřejnost zakroužkovat. Maximální počet odpovědí byl stanoven na 3. V bakalářské práci uvádím odpovědi až od otázky č. 5, která se vztahuje k tématu.

Otázka č. 5: Ve kterých oblastech byste v budoucnu uvítali rozvoj ve své obci? (max. 3 odpovědi)

Graf č. 2: Znázornění počtu odpovědí veřejnosti na otázku č. 5

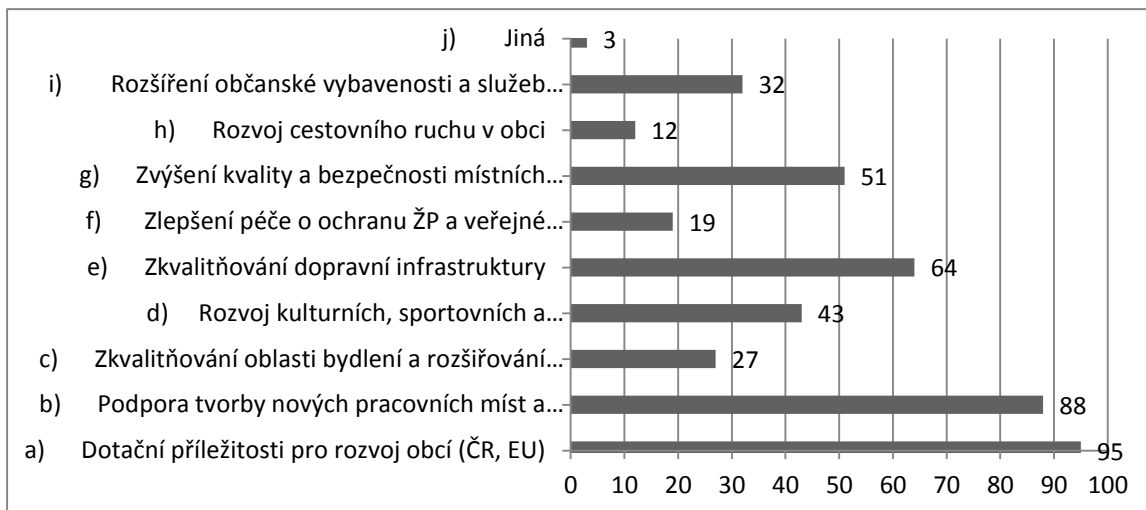

Zdroj: MAS Uničovsko, výsledky dotazníkového šetření pro SPL 2014-2020

Největší počet respondentů, to je 83, označil odpověď A – dopravní infrastruktura, druhý největší počet respondentů, to je 79, označil odpověď G – služby pro občany. Nejmenší počet respondentů, to je 4, označil odpověď L – jiná a druhý nejmenší počet respondentů, to je 11, označil odpověď H – veřejná správa.

**Otázka č. 6: Co považujete do budoucna za největší příležitosti pro Vaši obec?
(max. 3 odpovědi)**

Graf č. 3: Znázornění počtu odpovědí veřejnosti na otázku č. 6

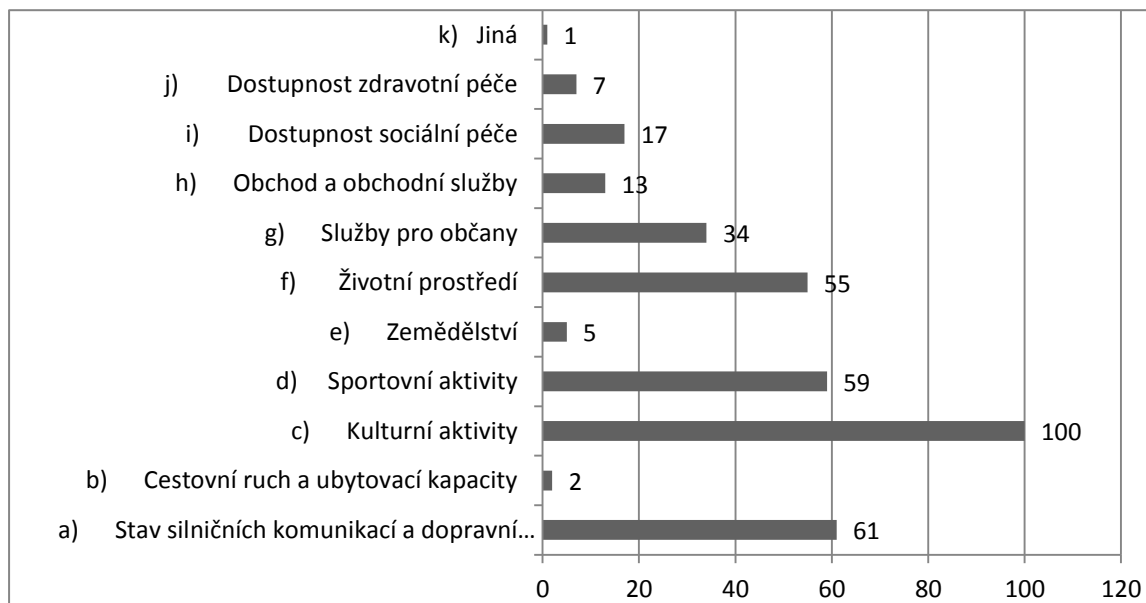

Zdroj: MAS Uničovsko, výsledky dotazníkového šetření pro SPL 2014-2020

Největší počet respondentů, to je 95, označil odpověď A – dotační příležitosti pro rozvoj obcí (ČR, EU), druhý největší počet respondentů, to je 88, označil odpověď B – podpora tvorby nových pracovních míst a sociální integrace ohrožených skupin. Nejmenší počet respondentů, to je 3, označil odpověď L – jiná a druhý nejmenší počet respondentů, to je 12, označil odpověď H – rozvoj cestovního ruchu v obci.

Otázka č. 7: Ve kterých oblastech jste zaznamenali pokrok ve Vaší obci v posledních letech? (max. 3 odpovědi)

Graf č. 4: Znárodnění počtu odpovědí veřejnosti na otázku č. 7

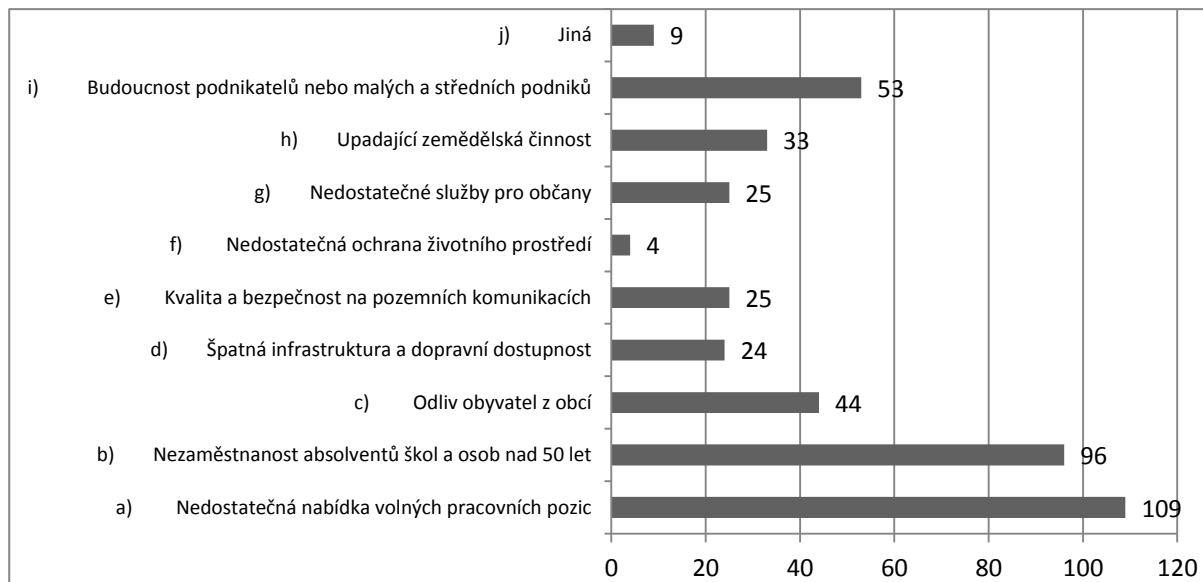

Zdroj: MAS Uničovsko, výsledky dotazníkového šetření pro SPL 2014-2020

Největší počet respondentů, to je 100, označilo odpověď C – kulturní aktivity, druhý největší počet respondentů, to je 61, označil odpověď A – stav silničních komunikací a dopravní obslužnost. Nejmenší počet respondentů, to je 1, označil odpověď K – jiná a druhý nejmenší počet respondentů, to je 2, označil odpověď B – cestovní ruch a ubytovací kapacity.

Otázka č. 8: Co považujete do budoucna za největší hrozby pro Vaši obec? (max. 3 odpovědi)

Graf č. 5: Znázornění počtu odpovědí veřejnosti na otázku č. 8

Zdroj: MAS Uničovsko, výsledky dotazníkového šetření pro SPL 2014-2020

Největší počet respondentů, to je 109, označil odpověď A – nedostatečná nabídka volných pracovních míst, druhý největší počet respondentů, to je 96, označil odpověď B – nezaměstnanost absolventů škol a osob nad 50 let. Nejmenší počet respondentů, to je 4, označil odpověď F – nedostatečná ochrana životního prostředí a druhý nejmenší počet respondentů, to je 9, označil odpověď J – jiná.

3.1. Hodnocení Místních akčních skupin – MAS Uničovsko

Součástí členství ve „velkém“⁵ LEADERU a podpory ze strany Programu rozvoje venkova 2007–2013 je hodnocení činnosti místních akčních skupin. V roce 2010 se uskutečnilo první celkové hodnocení místních akčních skupin ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství (dále jen MZe), Státním zemědělským investičním fondem a Národní sítí MAS. V červenci a srpnu navštívily krajské hodnotící komise jednotlivé místní akční skupiny a 10. 8. 2010 proběhlo společné závěrečné jednání všech komisí. Následně Ministerstvo zemědělství posoudilo výsledky s dalšími kritérii hodnocení. Byly vytvořeny tři skupiny: 1. skupina 48 MAS⁶ schválených v r. 2008 v rámci 1. kola příjmu žádostí o realizaci SPL, 2. skupina MAS⁷ schválených v roce 2009 v rámci 2. kola příjmu žádostí o realizaci SPL a 3. skupina 32 MAS⁸ dodatečně schválených na sklonku r. 2009 v rámci 2. kola příjmu žádostí o realizaci SPL. Jednotlivé skupiny byly posuzovány zvlášť dle svých vlastních kritérií, z důvodu rozdílného množství finančních prostředků i různé délky realizace SPL. Na základě výsledků MZe zařadilo MAS do jednotlivých kategorií. MAS Uničovsko patřila do 1. skupiny a získala hodnocení D (eagri.cz).

Tabulka č. 2: Hodnotící kritéria 1. skupiny MAS v roce 2010

1. Výsledky hodnocení MAS 2010
2. Administrativní chybovost MAS
3. Množství žadatelů neuspokojených místní akční skupinou z důvodu nedostatku finančních prostředků (převis projektů)
4. Včasnost zaslání podkladů pro hodnocení (vyplněný dotazník)

Zdroj: eagri.cz

⁵ MAS používají označení „velký“ a „malý“ LEADER, kdy za „velký“ považují LEADER 2007–2013 a „malý“ je LEADER ČR.

⁶ Při výpočtu alokace na rok 2011 se bude započítávat bonus za plnění SPL.

⁷ Hodnocení MAS 2010 slouží pouze jako orientační obrázek o fungování MAS a na výpočtu alokace na rok 2011 se neprojeví.

⁸ Hodnocení MAS 2010 slouží jako vodítko pro zlepšení činnosti MAS a na výpočtu alokace na rok 2011 se neprojeví.

Tabulka č. 3: Hodnotící kritéria 2. skupiny MAS v roce 2010

1. Výsledky hodnocení MAS 2010
2. Včasnost zaslání podkladů pro hodnocení

Zdroj: eagri.cz

Tabulka č. 4: Hodnotící kritéria 3. Skupiny MAS v roce 2010

1. Výsledky hodnocení MAS 2010
2. Včasnost zaslání podkladů pro hodnocení

Zdroj: eagri.cz

Hodnocení místních akčních skupin v roce 2011 se uskutečnilo v prvních dvou týdnech září a probíhalo formou veřejných prezentací v budově Ministerstva zemědělství a Státní veterinární správy. V roce 2011 se neuskutečňovaly návštěvy MAS v jejich sídlech. MAS dále doložily podklady pro Komisi v písemné nebo elektronické formě. Jednalo se o dotazník, který jednotlivé MAS vyplňovaly a ve kterém byly místní akční skupiny informovány, kolik bodů mohou za co získat. Maximální počet bodů byl 200 a minimum, které by měla každá MAS získat, 50. Minimální hranice vyplynula ze struktury otázek dotazníku, kde byly zahrnuty i podmínky, které MAS musí plnit dle Pravidel o poskytnutí dotace pro opatření IV.1.1 Místní akční skupina. Podle počtu získaných bodů byly místní akční skupiny rozřazeny do skupin A, B, C, D. Oproti roku 2010 bylo zaznamenáno zlepšení, protože téměř 80 % MAS se umístilo ve skupině A a B. Hodnotitelskou komisi tvořili zástupci MZe, SZIF, Národní sítě Místních akčních skupin ČR a zástupci hodnotitele za IV. Osu Programu rozvoje venkova ČR (eagri.cz). MAS Uničovsko získala hodnocení D.

Tabulka č. 5: Kritéria hodnocení MAS v roce 2011

1. Strategické dokumenty MAS
2. Personální zajištění činnosti MAS
3. Administrace výzev a výběr projektů v rámci Strategického plánu LEADER
4. Integrace a rozvoj MAS
5. Monitoring a evaluace MAS
6. Propagace MAS
7. Nadstavba aktivit MAS

Zdroj: eagri.cz

V roce 2012 se hodnocení konalo od 30. července do 9. srpna formou veřejných prezentací v budově Ministerstva zemědělství. Hodnotitelskou komisi tvořili zástupci MZe a SZIF. Jako podklad pro hodnocení měla komise dotazník, který vyplnily jednotlivé MAS. V dotazníku byly u každé otázky uvedeny body, které může MAS získat. Maximální počet bodů byl 150. Každá Místní akční skupina měla 30 minut na předložení potřebných podkladů Hodnotitelské komisi, pomocí nichž dokládala tvrzení uvedená v dotazníku, a zodpovídala dotazy členů Hodnotitelské komise. Dle počtu bodů byly Místní akční skupiny rozřazeny do skupin A, B, C, D. Ve skupině A a B se umístilo téměř 90 % MAS (eagri.cz). Mas Uničovsko získala hodnocení⁹ B.

Bakalářská práce popisuje hodnocení jen do roku 2012 z důvodu nedostatku materiálů, kdy hodnocení pro rok 2013 není na stránkách eagri.cz ani nsmascr.cz uvedeno. V tabulce č. 8 je uvedena podpora PRV v nynější podobě. Počet MAS podpořených v rámci programu SPL 2007–2013 je 111, ve skupině osvojování je 59 MAS a bez podpory je 8 MAS.

Tabulka č. 6: Kritéria hodnocení MAS v roce 2012

1. Základní parametry a strategické dokumenty MAS
2. Personální zajištění činnosti MAS
3. Administrace výzev a výběr projektů v rámci SPL
4. Integrace a rozvoj MAS
5. Monitoring a evaluace MAS
6. Propagace MAS

Zdroj: eagri.cz

Tabulka č. 7: Hodnocení kvality MAS Uničovsko

	2010	2011	2012
HODNOCENÍ	D	D	B

Zdroj: databaze.nsmascr.cz

⁹ Přehled hodnocení MAS Uničovsko za roky 2010, 2011, 2012 viz. tabulka č. 6

Tabulka č. 8: Skupiny začlenění MAS

	Název skupiny	Doplňující komentář
A	Nejlépe fungující MAS - příklady dobré praxe	vysoce transparentní a důvěryhodné, aktivní a aktivizující území
B	Dobře fungující MAS	je u nich prokazatelná nadstavba metody LEADER (tj. umí nejen rozdělovat peníze, ale mají jasnou strategii a distribuce finančních prostředků přes ně má přidanou hodnotu oproti centralizovanému rozdělování)
C	Průměrná MAS	splňují formální požadavky pro existenci a čerpání, efekt je téměř stejný, jako kdyby finance byly přerozdělovány centrálně
D	MAS, které by svůj přístup měly přehodnotit	jsou na hranici toho, co se od nich očekává, splňují pouze formální pravidla

Zdroj: databaze.nsmascr.cz

Tabulka č. 9: Podpora PRV

SPL 2007 - 2013	OSVOJOVÁNÍ	ŽÁDNÁ
111	59	8

Zdroj: databaze.nsmascr.cz

3.2. Projekty MAS Uničovsko

Na základě realizace SPL 2007–2013 MAS vyhlášovaly tzv. výzvy podle jednotlivých kol PRV. MAS Uničovsko vyhlásilo v programovém období 2007–2013 10 výzev. Kancelář MAS přijímá projekty a hodnotí jejich správnost a přijatelnost v souladu s PRV a SPL. Pokud projekt splňuje všechna předepsaná kritéria, je předán Výběrové komisi MAS, která je sestavena z členů MAS, ta projekt ohodnotí, zda je v souladu s cíli strategie. MAS Uničovsko začalo vyhlášovat výzvy a realizovat projekty od roku 2008 a za programové období 2007–2013 bylo podáno 91 žádostí na realizaci projektu. Celkem bylo podpořeno 73 projektů a 18 nepodpořeno. Počet nepodpořených projektů u jednotlivých skupin je vypsán v tabulce č. 10. Z tabulky číslo 10 vyplývá, že nejvíce čerpající skupinou jsou obce s 33 projekty, podnikatelé s 33 projekty a na posledním místě jsou neziskové organizace se sedmi projekty. Co se týče soukromého sektoru, tak zde jsou neaktivnější podnikatelé ze zemědělské sféry s 19 projekty. Drobní soukromí podnikatelé, zejména z oblasti pálenic, realizovali 14 projektů. Přehled počtu realizovaných projektů je uveden v tabulce č. 11.

Tabulka č. 10: Počet nepodpořených projektů MAS Uničovsko

	2008	2009	2010	2012	2013	CELKEM	18
OBEC	1	3	1	1	1	7	
PODNIKATELÉ	×	4	×	1	6	11	
NEZISKOVÉ ORGANIZACE	×	×	×	×	×	×	

Zdroj: dtabaze.nsmascr.cz

Tabulka č. 11: Počet podpořených projektů MAS Uničovsko

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	CELKEM	73
OBEC	4	9	6	2	9	3	33	
PODNIKATELÉ	3	×	3	4	7	16	33	
NEZISKOVÉ ORGANIZACE	×	×	4	×	3	×	7	

Zdroj: dtabaze.nsmascr.cz

Z důvodu malého počtu realizovaných projektů neziskovými organizacemi uvádím celé názvy realizovaných projektů a obnosy obdržených peněz. V rámci veřejného a soukromého sektoru jsou uvedeny nejčastější realizované projekty. V roce 2010 Tělovýchovná jednota Sokol Dlouhá Loučka získala dotaci v hodnotě 356 959 Kč na výstavbu dětského hřiště v Dlouhé Loučce. Římskokatolická farnost Paseka realizovala projekt restaurování kostela svatě Kunhuty v Pasece v hodnotě 540 000 Kč. Tělovýchovná jednota Medlov získala dotaci v hodnotě 648 000 Kč na výstavbu ocelové tribuny a zázemí pro sportovní akce. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Sbor dobrovolných hasičů Medlov rekonstruovala hasičský areál v hodnotě 255 985 Kč. V roce 2012 realizovala Římskokatolická farnost Dlouhá Loučka v hodnotě 495 000 Kč opravu kamenné zdi kolem kostela, Římskokatolická farnost Nová Hradečná v hodnotě 90 000 Kč restaurování prvků kostela sv. Vavřince v Nové Hradečné a Orel Jednota Troubelice v hodnotě 108 000 Kč projekt „Vláčkem (vlakem za koničky)“ – zážitková stezka pro děti a mládež. Co se týče projektů realizovaných obcemi, jednalo se především o výstavby dětských hřišť, parků, výsadbu a udržování zeleně, rekonstrukci kulturních domů, mateřských školek a rozvoj venkovské turistiky. Podnikatelé přidělené peníze využili především na nákup zemědělské techniky a vybavení firem. V tabulce č. 12 jsou uvedeny proinvestované peníze veřejného, soukromého a neziskového sektoru za jednotlivé roky programového období.

Tabulka č. 12: Investované peníze za období 2007–2013

ROK	OBEC	PODNIKATELÉ	NEZISKOVÉ ORGANIZACE
2008	2 919 304 Kč	907 034 Kč	×
2009	4 910 625 Kč	×	×
2010	2 479 013 Kč	924 135 Kč	1 800 944 Kč
2011	1 533 811 Kč	1 350 400 Kč	×
2012	1 705 709 Kč	2 064 460 Kč	693 000 Kč
2013	1 275 170 Kč	4 602 356 Kč	×
CELKEM	14 853 632 Kč	9 848 385 Kč	2 493 944 Kč
27 195 961 Kč			

Zdroj: databaze.nsmascr.cz

Veřejný sektor (obce) realizoval každý rok minimálně tři projekty, nejvíce projektů, to je 9, realizoval v roce 2009 a 2012. U veřejného sektoru není zaznamenán žádný výkyv v čerpání dotací. Největší obnos peněz získaly obce v roce 2009, 4 910 625 Kč. Nejmenší obnos peněz získaly v roce 2013, 1 275 170 Kč. Celkem obce za období 2008–2013 získaly 14 853 632 Kč a jsou nejúspěšnější čerpající skupinou co se týče výše získaných peněz. Soukromý sektor (podnikatelé) realizoval každý rok minimálně tři projekty, kromě roku 2009, kdy nerealizoval žádný. Nejvíce projektů, to je 16, se uskutečnilo v roce 2013. Jediný výkyv můžeme tedy zaznamenat v roce 2009, jinak se jedná o kontinuální čerpání dotací za období 2008–2013. Největší obnos peněz podnikatelé získali v roce 2013, 4 602 356 Kč a nejmenší obnos peněz získali v roce 2008, 907 034 Kč. Celkem podnikatelé obdrželi 9 848 385 Kč a stali se druhou nejúspěšnější skupinou v čerpání dotací. Neziskové organizace patří mezi nejméně úspěšnou čerpající skupinu. Za období 2008–2013 realizovaly pouze sedm projektů, čtyři v roce 2010 a tři v roce 2012. V roce 2010 se uskutečnily projekty v hodnotě 1 800 944 Kč a v roce 2012 v hodnotě 693 000 Kč. Celkem neziskové organizace získaly 2 493 944 Kč. U neziskových organizací žádné kontinuální čerpání nenajdeme. Za období 2008–2013 členové MAS Uničovsko realizovali projekty za 27 195 961 Kč.

MAS Uničovsko také realizovalo projekty spolupráce. Za programové období byly uskutečněny dva, v roce 2011 a 2012. V tabulce č. 13 jsou uvedeny obnosy peněz, které si MAS žádala, a obnosy peněz, které jí byly proplaceny.

Tabulka č. 13: Proinvestované peníze za projekty spolupráce MAS Uničovsko

ROK	2011	2012	
POŽADAVEK	69 116 Kč	1 063 800 Kč	
PROPLACENO	63 995 Kč	1 043 100 Kč	

Zdroj: databaze.nmascr.cz

V roce 2011 se realizoval projekt spolupráce s názvem Nová energie pro regionální značku a partnery MAS Uničovsko byly MAS – Partnerství Moštěnka o.p.s a Prostějov venkov o.p.s., koordinační MAS byla MAS Moravská cesta z.s. Cílem projektu byla propagace regionální značky „HANÁ regionální produkt“ na území zapojených MAS. V roce 2012 vznikl projekt spolupráce s názvem Sport a hry bez hranic. Partnerskou MAS byla Rýmařovsko o.p.s. Projekt se zaměřoval na realizaci doplnění infrastruktury

pro volný čas a sport v obou zapojených MAS. Součástí bylo zabezpečení společných sportovních akcí a tvorba propagačních materiálů.

V rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost 2007–2013 (dále jen OP LZZ) MAS Uničovsko vytvořilo projekt Restart 50+: Integrace osob 50+ ohrožených sociálním vyloučením v regionu Uničovsko. Přehled dotace v tabulce č. 14.

Tabulka č. 14: Projekt v rámci OP LZZ

OBDOBÍ	ZDROJ DOTACE	NÁZEV	CELKOVÁ VÝŠE DOTACE
2013 - 2014	OP LZZ	Restart 50+: Integrace osob 50+ ohrožených sociálním vyloučením v regionu Uničovsko.	4 866 664 Kč

Zdroj: databaze.nsmas.cz

Projekt realizovaný v období 2013–2014 měl pomoci dlouhodobě nezaměstnaným osobám ve věku 50+. Akce odstartovala 15. 3. 2013 do 15. 6. 2014. MAS Uničovsko se podařilo vytvořit celkem 18 pracovních míst díky úspěšné žádosti o finanční podporu z OP LZZ. Mužům i ženám ve věku nad 50 let bylo nabídnuto zapojit se do pracovního procesu. Každý zájemce prošel motivačním kurzem a následně rekvalifikačním kurzem v oboru údržbářské práce a údržba veřejné zeleně. Rekvalifikační kurz byl zakončen osvědčením o úspěšném absolvování. Všichni účastníci obdrželi ochranné pomůcky a pracovní oděv. Po absolvování rekvalifikace účastníci nastoupili u členů MAS Uničovsko a po dobu 10 měsíců získávali mzdu ve výši 15 410 Kč (hrubá mzda). S účastníkem a zaměstnavatelem byla podepsána Dohoda o účasti v projektu a čestné prohlášení. Po skončení projektu se udržely 4 pracovní místa v obcích Lipinka, Dlouhá Loučka, Nová Hradečná a Medlov. 6 pracovních míst se udrželo v soukromém sektoru Tagros a.s., ZOD Agro Dlouhá Loučka a u podnikatele Milana Mazáka. Dále 24 osobám vybraným prostřednictvím náborových akcí projekt nabídl kurz v podobě psychosociálního a pracovního poradenství, zaměřeného na řešení osobních, vztahových a sociálních problémů, které plynou z dlouhodobé nezaměstnanosti, zdravotního stavu a podobně. Souběžně se realizovaly dva motivační kurzy po 12 osobách zaměřené na rozvoj psychosociálních dovedností, sebepoznání a motivaci k hledání nových pracovních příležitostí (unicovsko.cz/ops/cz/mas-unicovsko.cz).

3.3. Rozhovor s manažerkou MAS Uničovsko Ing. Ivetou Kopcovou

V rámci bakalářské práce jsem uskutečnila rozhovor s manažerkou MAS Uničovsko Ing. Ivetou Kopcovou (dále jen p. Kopcová). Paní Kopcová odpovídala na 20 otázek, které se týkaly činnosti a fungování MAS, jejich členů a spolupráce a komunikace mezi nimi. Celý rozhovor viz příloha č. 5. Z rozhovoru vyplývá několik informací o tom, jak MAS funguje, jaké jsou její úspěchy a překážky. Největším úspěchem pro manažerku MAS je fakt, že se všechny subjekty, které jsou součástí MAS Uničovsko, dokázaly domluvit, určily si společný cíl a založily MAS Uničovsko. Samotné čerpání už problém není. Za největší překážku považuje nedostatek peněz. Bohužel nedokáže vyhovět všem požadavkům členů. Co se týče fungování MAS, zlepšení zaznamenala v samotné spolupráci mezi členy. Soukromý sektor, podnikatelé se začali brát jako partneři a ne jako konkurence a naučili se spolupracovat s obcemi. Podle p. Kopcové, kdyby nebylo obcí, podnikatelé by nebyli schopni úspěšně čerpat peníze. Konkurence se změnila na partnerství a zlepšily se vztahy mezi členy. Na spolupráci navazuje komunikace mezi členy, která je podle manažerky MAS kvalitní. Důvod vidí v tom, že MAS Uničovsko je malá, všichni členové se znají, tudíž nemají problém se scházet a společně komunikovat. Komunikaci s veřejnou správou, např. Ministerstvem zemědělství, považuje p. Kopcová z administrativního hlediska někdy za příliš složitou. Ale je potřeba brát nadřazenost řídicího orgánu a vyhovět jeho požadavkům. Složení MAS považuje za optimální, nyní mají zastoupené všechny sektory a nejlépe se spolupracuje s obcemi a neziskovými organizacemi. Obce jsou také nejúspěšnější čerpající skupinou. Podle manažerky MAS je to tím, že obce jsou zvyklé pracovat s dotacemi a kdyby mohly, tak by vyčerpaly všechny finanční prostředky. Podnikatelé, kteří patří, co se týče počtu realizovaných projektů, do stejně úspěšné skupiny jako obce, měli ze začátku problémy. Nejdříve byli úspěšní zemědělci, protože první výzvy byly zaměřené na zemědělský sektor, ale drobní podnikatelé se báli žádat o dotaci. Podle manažerky MAS bylo hrozně problematické někoho přesvědčit, aby si podal žádost. Na začátku čerpacího období měla problém, aby splnili procento vyčerpaných peněz. V průběhu čerpacího období se však situace zlepšovala a v roce 2013 podnikatelé zaznamenali největší úspěch. Tato informace koresponduje s tabulkou č. 11, kdy nejvíce realizovaných projektů, to je 16, bylo v roce 2013. Podle tabulky č. 11 nejméně projektů realizovaly neziskové organizace, proto se další otázka ptala, proč tomu tak je. Manažerka MAS to vysvětluje tím, že neziskové organizace nejsou

zvyklé na velké papírování a je pro ně velký problém předfinancování. Předfinancování považuje za velký problém obecně. Všichni si musí projekt zaplatit sami dopředu, potom přijdou kontroly a až minimálně po půl roce dostanou peníze zpět. Neziskové organizace si nemůžou vzít klasický úvěr, protože nemají majetek, kterým by ručily. Tato situace se řeší bezúročnými půjčkami od obcí, ve kterých sídlí. Obce jsou naštěstí nakloněné spolupráci a domluvě. Jako je problém předfinancování, pro některé členy je problém papírování kolem projektů. Nejproblematičtější to snáší drobní podnikatelé a drobní zemědělci. Pro obce a velká družstva to není problém, protože jsou zvyklí pracovat s dotacemi.

Spolupráci s ostatními MAS je manažerka nakloněna a nepovažuje ji za složitou nebo komplikovanou. Každá MAS zapojená do projektu má přesně určenou roli, priority a úkoly. Všichni musí dodržovat pravidla, protože při porušení kázně by nedostali projekt proplacený v plné výši. Na dotaz, jestli nespolupracovali s MAS Mohelnicko kvůli tomu, že nebyla podpořená, odpověděla p. Kopcová určitě ne. Nyní spolupracují s nepodpořenou MAS Šternbersko. Charakter projektů a zaměření MAS vidí spíše na ekonomickou stránku než na kulturní.

Nyní se MAS nacházejí v mezidobí, kdy nikdo neví, co na nové programové období bude schváleno. MAS musí projít certifikací a standardizací na Ministerstvu zemědělství. Předpokládá se, že snad v první čtvrtině roku 2016 by mohly být první výzvy. Tento rok už vyčerpali finanční prostředky, které měli, a nyní žijí z projektů spolupráce nebo z projektů, do kterých se zapojili. Kdo si něco nenašetřil nebo se nezapojil, prostě na chod MAS nemá.

Co se týče informovanosti veřejnosti o MAS, manažerka dává informace do obecního zpravodaje a na web MAS Uničovsko. Podle p. Kopicové obyvatelé zaregistrují MAS v době, kdy se něco vybuduje, nebo když potřebují tombolu, dotaci, propagaci nebo letáky. Lepší popularizace by určitě napomohla ke zlepšení chodu MAS.

Spolupráci obecně považuje manažerka MAS za důležitý faktor rozvoje, přestože mezi organizacemi SMO, SMS a MAS zuří konkurenční boje. V rámci členů MAS Uničovsko považuje spolupráci za důležitou, protože členové se už nevnímají jako konkurence a respektují se. Kdyby obce, soukromý sektor a neziskové organizace nespolupracovaly, čerpání by nebylo ani možné.

4. Místní akční skupina Mohelnicko

MAS Mohelnicko, o.s. (nyní z.s.) byla zaregistrována 18. 9. 2007 jako občanské sdružení a spojuje členy z území mikroregionu Mohelnicko. Mezi cíle MAS patří rozvoj místní ekonomiky, zkvalitnění života obyvatel, zlepšení vzhledu krajiny, ochrana kulturního dědictví a dosáhnout úspěchu v programu LEADER. MAS Mohelnicko tvoří 26 členů v poměru 27 % veřejný sektor, 35 % soukromý sektor a 38 % neziskové organizace. Na území MAS Mohelnicko žije 18 645 obyvatel a do územní působnosti MAS spadá 11 obcí a 3 města. Mezi členy patří k 5. 2. 2015 obce Klopina, Maletín, Mírov, Police, Líšnice, Krchleby a město Mohelnice. Žádosti o členství podaly obce Moravičany a Pavlov, město Loštice a podnikatelé Jitka Macháčková, Martin Zbořil.¹⁰ Mezi orgány sdružení MAS Mohelnicko patří Valná hromada, Programový výbor, Předseda a místopředseda MAS, Kontrolní komise. Předsedkyní MAS je Alice Pekařová a manažerkou Lenka Dvořáčková (masmohelnicko.cz).

MAS Mohelnicko se po svém založení rozhodla, že vstoupí do programu Ministerstva zemědělství LEADER ČR 2008. Zakládající členové se dohodli, že vstup do tzv. „malého“ LEADERU pro ně bude jistější v podobě získávání dotací. Bohužel po vstupu do „malého“ LEADERU již nemohli vstoupit do tzv. „velkého“ LEADERU, což byl LEADER 2007-2013. Pravidla stanovila členství buď v jednom, nebo druhém. Proto MAS Mohelnicko nevytvářela Strategický plán LEADER 2007-2013 a nemohla ani vyhlašovat výzvy a realizovat projekty v rámci tohoto programu. MAS Mohelnicko se stala nepodpořenou MAS a nemohla se účastnit hodnocení MAS 2010, 2011 a 2012. Nyní MAS Mohelnicko patří, v rámci podpory PRV, do skupiny Osvojování. V rámci LEADER ČR 2008 MAS Mohelnicko realizovala projekt Ty nejlepší investice podpoří MAS Mohelnice. Celková výše dotace byla 4 230 000 Kč. Mezi cíle projektu patřil nákup kvalitní techniky pro údržbu, manipulaci a provoz obcí, podnikatelů a neziskových organizací. Obec Klopina obdržela dotaci v hodnotě 970 000 Kč na nákup komunální úklidové linky, obec Krchleby obdržela 600 000 Kč na nákup techniky a zařízení na údržbu obce, město Mohelnice získalo 950 000 Kč na infomapy Mohelnice, Pegas Jezdecký klub Mohelnice získal 1 600 000 Kč na traktor a štěpkovač, Občanské sdružení Ryzáček obdrželo 230 000 Kč na úpravu venkovních ploch a soukromý zemědělec obdržel 1 300 000 Kč na koupi traktoru. Cílem projektu bylo

¹⁰ Nynější stav žádosti není znám.

zlepšení služeb obyvatelům regionu Mohelnicko. Místní akční skupiny, které nezískaly v období 2007–2013 podporu, mohly získávat dovednosti a zkušenosti v rámci PRV III.4.1. MAS Mohelnicko si podala žádost a v rámci PRV III.4.1 realizovala 4 projekty spolupráce viz tabulka č. 14 (masmohelnicko.cz).

Tabulka č. 15: Realizované projekty spolupráce MAS Mohelnicko

ROK	NÁZEV	POŽADOVANÁ DOTACE	PROPLACENÁ DOTACE
2009	Zmapování a marketing nevyužitých prostor	200 154 Kč	199 004 Kč
2009	Za poznáním a odkazem předků	2 435 547 Kč	2 372 287 Kč
2011	Moravsko-polské cesty tradic a poznání	1 330 200 Kč	1 330 200 Kč
2012	Za poznáním a odkazem předků II.	1 268 760 Kč	1 268 760 Kč

Zdroj: databaze.nsmas.cz

Partnery MAS Mohelnicko v roce 2009 v rámci projektu Zmapování a marketing nevyužitých prostor byly MAS Hranicko z.s. a MAS Na cestě k prosperitě z.s., která byla zároveň koordinační MAS. Mezi hlavní cíle projektu bylo zmapování a hledání nového využití opuštěných objektů, ploch a prostor na území tří partnerských MAS. Při projektu Za poznáním a odkazem předků partnerskou MAS byla MAS Hranicko z.s., přičemž koordinační MAS byla MAS Mohelnicko. Cílem projektu bylo rekonstruovat prostory a ve venkovských oblastech zřídit nové muzejní expozice. Tímto projektem vzniklo minimuzeum v obci Police a muzeum židovské historie v synagoze v městě Loštice. V roce 2011 se staly partnery projektu Moravsko-polské cesty tradic a poznání MAS Hranicko s.z. a LGD Kraina Dinozaurów. Koordinační MAS byla MAS Mohelnicko. Cíl projektu byl stejný jako v roce 2009 a díky němu vznikla muzejní expozice „Hřebečský grunt“ Statek Dlouhá Loučka a muzejní expozice ručních řemesel v Mohelnici. V roce 2012 se do projektu Za poznáním a odkazem předků II zapojila opět MAS Hranicko a MAS Mohelnicko se stala koordinační MAS. Projekt spočíval ve stavební obnově částí i celých nevyužívaných obecních objektů. Vybranými objekty bylo 1. podlaží v kulturním domě v Úsově a základní škola v Klopíně. Díky projektu vznikla muzejní expozice Venkovské minimuzeum v Klopíně a muzejní expozice Život v podzámčí v Úsově. Součástí projektu byla také výroba propagačních materiálů, webová prezentace a virtuální 3D prohlídky. MAS Mohelnicko také obdržela dotaci

z kraje Olomouc v hodnotě 250 000 Kč na kulturně společenské či sportovní akce jednorázového charakteru. Dále získali dotaci od „Strom života“ Nadace partnerství v hodnotě 20 000 Kč na obnovu zeleně. Poslední realizovaný projekt se uskutečnil v roce 2013 s názvem Zlepšeme se! – Zkvalitnění dovedností MAS Mohelnicka prostřednictvím koncepčního řízení rozvoje. Dotaci, ve výši 320 000 Kč, MAS Mohelnicko získala ze SZIF, PRV ČR, opatření III.4.1. získávání dovedností, animace a provádění. Jednalo se o přípravu podkladů Integrovaného rozvoje strategie MAS Mohelnicka a proběhlo 12 školení členů MAS. Šlo o semináře zaměřené na proces zpracování studií a podkladových materiálů (masmohelnicko.cz).

Celkem MAS Mohelnicko využila na projekty spolupráce 5 170 251 Kč a na další drobné projekty získali 4 820 000 Kč. Souhrnné číslo tedy tvoří 9 990 251 Kč. MAS Uničovsko realizovala dva projekty spolupráce v hodnotě 1 107 095 Kč. V tomto směru, přestože MAS Mohelnicko nebyla podpořenou MAS, je úspěšnější. Díky tomu, že MAS Uničovsko byla součástí programu LEADER 2007–2013, mohla vyhlašovat výzvy a realizovat projekty v hodnotě 27 195 961 Kč. Tuto výhodu MAS Mohelnicko nedostala. Dále MAS Uničovsko realizovala projekt v rámci OP LZZ v hodnotě 4 866 664, dokázala vytvořit a udržet nová pracovní místa a tím vytvořila přidanou hodnotu projektům a poukázala na fungování partnerství a spolupráce, kdy nejde jen o čerpání peněz. Pokud bychom měli vycházet z množství realizovaných projektů a výše získaných peněz, MAS Uničovsko je úspěšnější MAS než MAS Mohelnicko, protože získané finanční prostředky jí pomohly v činnosti i rozvoji. Na druhou stranu, jak bylo zjištěno na základě rozhovoru s předsedkyní MAS, MAS Mohelnicko můžeme také zařadit mezi úspěšné, protože dokázala realizovat čtyři projekty spolupráce, což v porovnání s ostatními MAS patří k těm nejúspěšnějším. Dokázala se zorganizovat, zaměstnat stálé, schopné a aktivní zaměstnance a využít veškerý svůj potenciál a finanční zdroje k rozvoji sebe i svého regionu. Nyní se stejně jako MAS Uničovsko připravuje na nové programové období 2014–2020 a vytváří si Strategický plán LEADER 2014–2020, aby mohla naplno využít svých zkušeností a získat členství v novém „velkém“ LEADERU.

4.1. Strategický plán LEADER 2014-2020

Stejně jako MAS Uničovsko, tak i MAS Mohelnicko se nyní nachází v tzv. mezidobí a připravuje Strategický plán LEADER 2014–2020. Pro vznik strategického plánu využívá dotazníkové šetření zaměřené na občany, spolky a podniky. Viz příloha č. 2, 3 a 4.

Dotazník zaměřený na občany se skládá ze 14 otázek a prvních deset se zaměřuje na obec a život v obci. Poslední 4 otázky se týkají respondenta samotného, např. jste muž x žena, váš věk apod. Občané si vybírali z uzavřených otázek, kromě 4. otázky, která je otevřená a otázka č. 5 je rozdělena do 11 podotázek. U každé otázky je upřesněno, kolik odpovědí může respondent označit. V bakalářské práci jsou zpracované nejčastější a nejméně časté odpovědi.

Otázka č. 1: Jak se Vám v obci žije?

Největší počet respondentů, to je 77, odpovědělo kladně ve znění „Spíše dobře“. Nejmenší počet respondentů, to je 1, odpovědělo záporně ve znění „Velmi špatně“.

Otázka č. 2: Co se Vám na vaší obci nejvíce líbí?

Největší počet respondentů, to je 108, označilo odpověď „Blízkost přírody“. Nejmenší počet respondentů, to je 4, označilo odpověď „Jiné“, a to v přesném znění nic, nízká kriminalita–pocit bezpečí a oprava vodovodu.

Otázka č. 3: Co se Vám na vaší obci nelíbí?

Největší počet respondentů, to je 60, označilo odpověď „Nezájem lidí o obec“. Nejmenší počet respondentů, to je 4, označilo odpověď „Málo kvalitní životní prostředí“.

Otázka č. 4: Jaké služby Vám v obci nejvíce chybí?

Otázka č. 4 je otevřeného typu. Z tohoto důvodu jsou odpovědi respondentů rozmanité a nelze najít ani jejich společný charakter. Respondenti odpovídali např. pošta, lékař, veřejná doprava, pekař, supermarket, koupaliště, společenské akce, služby pro seniory, ubytovací centra, sociální služby, domov důchodců, dětské hřiště, kanalizace, školka, odvolatelnost starostů a schůze starostů v obci.

Otázka č. 5.1: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Bydlení.

Nejvíce respondentů, to je 80, označilo odpověď „Spíše spokojen“. Žádný respondent označil odpověď „Je mi to lhostejné“ a 1 respondent označil odpověď „Velmi nespokojen“.

Otázka č. 5.2: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Školství

Nejvíce respondentů, to je 77, označilo odpověď „Spíše spokojen“. Nejméně respondentů, to je 5, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 5.3: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Zdravotnictví

Největší počet respondentů, to je 66, označilo odpověď „Spíše spokojen“. Nejmenší počet respondentů, to je 3, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 5.4: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Veřejná doprava

Největší počet respondentů, to je 73, označilo odpověď „Spíše spokojen“. Nejmenší počet respondentů, to je 4, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 5.5: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Kultura a společenský život

Největší počet respondentů, to je 55, označilo odpověď „Spíše spokojen“. Nejmenší počet respondentů, to je 4, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 5.6: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Sportovní vyžití

Největší počet respondentů, to je 66, označilo odpověď „Spíše spokojen“. Nejmenší počet respondentů, to je 3, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 5.7: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Životní prostředí

Největší počet respondentů, to je 74, označilo odpověď „Spíše spokojen“. Nejmenší počet respondentů, to je 9, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 5.8: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Péče obce o své prostředí

Největší počet respondentů, to je 66, označilo odpověď „Spíše spokojen.“
Nejmenší počet respondentů, to je 1, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 5.9: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Podmínky pro podnikání

Největší počet respondentů, to je 51, označilo odpověď „Spíše nespokojen.“
Nejmenší počet respondentů, to je 3, označilo odpověď „Velmi spokojen“.

Otázka č. 5.10: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Rozvoj obce

Největší počet respondentů, to je 78, označilo odpověď „Spíše spokojen.“
Nejmenší počet respondentů, to je 2, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 5.11: Hodnocení obce z hlediska podmínek – Informovanost o dění v obci

Největší počet respondentů, to je 75, označilo odpověď „Spíše spokojen.“
Nejmenší počet respondentů, to je 4, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 6: Mezilidské vztahy v obci považujete za:

Největší počet respondentů, to je 65, označilo odpověď „Docela dobré.“
Nejmenší počet respondentů, to je 3, označilo odpověď „Velmi dobré“.

Otázka č. 7: Myslíte si, že obyvatelé obce mají dostatek příležitostí ke vzájemným společenským kontaktům?

Největší počet respondentů, to je 72, označilo odpověď „Spíše ano.“ Nejmenší počet respondentů, to je 11, označilo odpověď „Nedovedu posoudit“.

Otázka č. 8: Sledujete informace o dění v obci na webových stránkách?

Největší počet respondentů, to je 66, označilo odpověď „Spíše ano.“ Nejmenší počet respondentů, to je 3, označilo odpověď „Je mi to lhostejné“.

Otázka č. 9: Jste ochoten/ochotna udělat něco pro rozvoj své obce?

Největší počet respondentů, to je 66, označilo odpověď „Spíše ano.“ Nejmenší počet respondentů, to je 21, označilo odpověď „Spíše ne“.

Otázka č. 10: Představte si, že můžete rozhodnout o využití finančních prostředků. Na co byste je přednostně využil/a?

Největší počet respondentů, to je 71, označilo odpověď „Podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit.“ Nejmenší počet respondentů, to je 3, označilo odpověď „Jiné“.

Dotazník určený pro podnikatele se skládá z 10 otevřených a uzavřených otázek. První 4 otázky se týkají popisu podniku, zbylých 6 otázek je zaměřeno na budoucí plány podnikatelů a na překážky v rozvoji podniků. Otázka číslo 5 je rozšířena na 9 podotázek, u kterých respondenti označovali odpovědi „Ano“, „Ne“, „Nevím“.

Otázka č. 5.1: Plány podniku - Rozšíření výroby/služeb v rámci stávající činnosti

7 respondentů označilo odpověď „Ne“, 6 respondentů označilo odpověď „Ano“ a žádný respondent neoznačil odpověď „Nevím“.

Otázka č. 5.2: Plány podniku - Rozšíření výroby/služeb do jiné činnosti

8 respondentů označilo odpověď „Ne“, 5 respondentů označilo odpověď „Ano“ a 1 respondent označil odpověď „Nevím“.

Otázka č. 5.3: Plány podniku - Rozšíření působnosti firmy do dalších míst mimo obec

7 respondentů označilo odpověď „Ne“, 3 respondenti označili odpověď „Ano“ a 1 respondent označil odpověď „Nevím“.

Otázka č. 5.4: Plány podniku - Rekonstruovat současné objekty či zařízení

9 respondentů označilo odpověď „Ano“, 2 označili odpověď „Nevím“ a 2 označili odpověď „Ne“.

Otázka č. 5.5: Plány podniku - Zahájit výstavbu nových objektů či zařízení

7 respondentů označilo odpověď „Ne“, 3 respondenti označili odpověď „Ano“ a 2 respondenti označili odpověď „Nevím“.

Otázka č. 5.6: Plány podniku - Koupit další nemovitost

8 respondentů označilo odpověď „Ne“, 4 respondenti označili odpověď „Nevím“ a 2 respondenti označili odpověď „Ano“.

Otázka č. 5.7: Plány podniku - Pronajmout další nemovitost

7 respondentů označilo odpověď „Ne“, 4 respondenti označili odpověď „Nevím“ a 2 respondenti označili odpověď „Ano“.

Otázka č. 5.8: Plány podniku - Přemístit firmu mimo obec

11 respondentů označilo odpověď „Ne“, 1 označil odpověď „Nevím“ a žádný respondent neoznačil odpověď „Ano“.

Otázka č. 5.9: Plány podniku - Odprodat nepotřebné nemovitosti

11 respondentů označilo odpověď „Ne“, 1 respondent označil odpověď „Ano“ a žádný respondent neoznačil odpověď „Nevím“.

Otázka č. 6: Budete v budoucnosti nabírat nové zaměstnance?

10 respondentů označilo odpověď „Ne“, 5 respondentů označilo odpověď „Ano“ a žádný respondent neoznačil odpověď „Nedovedu posoudit“.

Otázka č. 7: Co pokládáte za největší překážky rozvoje Vašeho podniku?

Největší počet respondentů, to je 6, označil odpověď „Pokles poptávky“, druhý největší počet respondentů, to je 5, označil odpovědi „Silná konkurence“, „Nedostatek kvalifikovaných pracovníků“ a „Administrativní bariéry“. Žádný respondent neoznačil odpověď „Obtížné získávání úvěrů“.

Otázka č. 8: Můžete nabídnout zájemcům volné plochy a objekty v areálu?

12 respondentů označilo odpověď „Ne“ a 3 označili odpověď „Ano“.

Otázka č. 9: Je pro Váš podnik důležitá nebo zajímavá spolupráce s obcí nebo MAS Mohelnicko?

10 respondentů označilo odpověď „Ano“ a 3 označili odpověď „Ne“.

Otázka č. 10: Jaké investiční či neinvestiční akce by měly v nejbližší době z hlediska rozvoje vašeho podnikání být uskutečněny?

Největší počet respondentů, to jsou 3, označilo odpověď „Rekonstrukce“, nejmenší počet, to je 1, označili odpověď „Chodník“ a „Kanalizace“.

Dotazník určený pro spolky (neziskové organizace) se skládá z 11 otázek, z toho 10 je otevřených, pouze otázka č. 6 je uzavřená. První 3 otázky popisují název, členskou základnu a hlavní uskutečňované aktivity. Následujících 8 otázek je zaměřeno na podmínky pro činnost v obci, spolupráci s obcí, činnost organizací apod. Z důvodu častého výskytu otevřených otázek jsou odpovědi rozmanité, a proto jsou vybrány pouze náhodné odpovědi nebo ty, které se objevovaly u více respondentů.

Otázka č. 4: Jaké jsou v obci podmínky pro činnost Vaší Organizace?

Všichni respondenti odpověděli na otázku kladně. Vyskytovaly se odpovědi typu dobré, bezproblémové, obec vychází vstříc, vyhovující, na vysoké úrovni, slušné, velmi dobré.

Otázka č. 5: Jak hodnotíte spolupráci s obcí?

Respondenti na otázku odpověděli kladně. Vyskytovaly se odpovědi typu spolupráce je na dobré úrovni, velmi dobrá, vstřícná, dobrá apod.

Otázka č. 6: Znáte činnost a aktivity MAS Mohelnicko?

6 respondentů označilo odpověď „Ne“, 6 respondentů označilo odpověď „Ano“ a žádný respondent neoznačil odpověď „Nevím“.

Otázka č. 7: Co očekáváte od MAS Mohelnicka pro podporu Vaší činnosti?

Odpovědi respondentů byly různorodé např. podpora našich aktivit, příspěvky na činnost, větší propagace, finanční podpora, reklama na naše akce.

Otázka č. 8: Co v současnosti pro Vaše fungování a rozvoj Vaší činnosti nejvíce postrádáte?

Nejčastější odpovědi respondentů byly zapojení a angažování mladých lidí, aktivita mládeže a omlazení členské základny. Jako další se objevovaly finanční prostředky.

Otázka č. 9: Jaké investice či investiční akce by měly být v nejbližší době z hlediska podpory vaší činnosti uskutečněny?

Většinou respondenti plánují údržby stávajícího zařízení, rekonstrukce a opravy.

Otázka č. 10: Co můžete MAS Mohelnicku nabídnout?

Respondenti odpovídali např. využití tenisových kurtů, prohlídka zařízení, účast na společných akcích, zábavná odpoledne. Také časté odpovědi respondentů byly propagace činnosti MAS na našich akcích, reklama MAS na našich akcích, propagace MAS.

Otázka č. 11: Jaké akce plánujete v roce 2013–2014?

Plánované akce jsou např. maškarní bál, dětský den, myslivecké odpoledne, pohárové soutěže, požární soutěže, pálení čarodějnic, sokolské odpoledne, kácení máje a jiné.

4.2. Rozhovor s předsedkyní MAS Mohelnicko Alicí Pekařovou

Další rozhovor v rámci bakalářské práce byl s předsedkyní MAS Mohelnicko Alicí Pekařovou (dále jen p. Pekařová). Paní Pekařová odpovídala na 15 otázek, které se týkaly činnosti a fungování MAS, jejich členů a spolupráce a komunikace mezi nimi. Celý rozhovor viz příloha č. 6. Předsedkyně MAS Mohelnicko považuje za základ úspěchu tým akčních, tvůrčích lidí. Hodně záleží na lidech, jak se dokáží poprat s výzvami, vždycky musí být nějaký tahoun. Za největší překážku ve fungování MAS považuje lhostejnost některých členů, ale i spoluobčanů. Vše je o lidech, jak úspěšné fungování, tak i překážky jsou v lidech. Bohužel není ani dobrá podpora ze strany města. Další problém vidí v nešťastně nastaveném způsobu financování MAS, kdy jsou některá období doslova bojem o přežití.

Zkvalitnění v rámci MAS zaznamenala, protože na začátku byli spíše tzv. hobby sdružením. Přisuzuje to tomu, že se nedostali do „velkého“ LEADERU a neměli stálé zaměstnance. Potom vyměnili manažera a udělala se spousta práce. Podle předsedkyně se určitě posunuli vpřed. Přestože nebyli ve „velkém“ LEADERU, uskutečnili spoustu projektů spolupráce. Dále realizovali menší projekty, proto si p. Pekařová myslí, že MAS Mohelnicko je úspěšnou MAS. Neúčast v programu LEADER 2007–2013 nebere jako prohru nebo překážku ve fungování MAS. Myslí si, že to MAS prospělo, protože v té době v organizaci nebyl nikdo, kdo by se tomu naplno věnoval. Naučili se využít z mála, vypracovali se, rozumí systému, takže čas strávený mimo LEADER 2007–2013 jim pomohl. Komunikaci považuje ze své strany a ze strany manažerky MAS za dostačující, co se týče členů, je to různé. Komunikace s veřejnou správou by podle p. Pekařové mohla být lepší, ale chválí si komunikaci s Národní sítí MAS ČR. Bohužel administraci spojenou s SZIF považuje za naprosto přebujelou a někdy zbytečnou. Samotné papírování kolem projektů je akceptovatelné.

Složení MAS je podle předsedkyně optimální. Letos přistoupily téměř všechny obce i členové ze soukromého a neziskového sektoru. Nejlépe se spolupracuje s obcemi díky jejich zázemí. Charakter MAS označuje půl na půl, s ekonomickým i kulturním zaměřením.

Spolupráci s ostatními MAS nepovažuje za komplikovanou, protože projekty, na kterých se podílejí, jsou nastaveny zrcadlově. Při spolupráci s různými MAS je také výhodou výměna informací a zkušeností. Spousta projektů byla nastavena tak, že musela spolupracovat jedna podpořená MAS a jedna nepodpořená. Důvod,

proč nespolupracovali s MAS Uničovsko, p. Pekařová nezná. Ale na přehledu SZIF spolupracují spíše vzdálenější MAS. MAS Mohlenicko oslovila MAS Hranicko a jejich spolupráce se opakuje u několika projektů.

Co se týče informovanosti obyvatel, představovala by si ji větší. Informovanost je dána také možnostmi propagace a hlavně financemi. Obecně považuje informovanost o MAS za špatnou. Dobře jsou na tom např. MAS Moravská brána nebo MAS Hranicko, které vydávají svůj časopis a všude mají svá loga, ale na to měli peníze z LEADERU.

Princip partnerství a spolupráci považuje předsedkyně MAS za důležitý faktor rozvoje. Když je více subjektů, buď si pomůžou, nebo minimálně táhnou za jeden provaz. Ale výhody/nevýhody meziobecní spolupráce nedokáže určit. Zatím se nesetkala s vyloženě negativní zkušeností. Stejně jako manažerka MAS Uničovsko, tak i předsedkyně MAS Mohelnicko doufá, že v roce 2016 již bude MAS plně fungovat.

Závěr

Bakalářská práce se zabývala principem partnerství a jeho vlivem na lokální úrovni a zaměřila se na meziobecní spolupráci v podobě místních akčních skupin (dále jen MAS). Práce analyzovala činnost a postavení MAS Uničovsko a MAS Mohelnicko. Na základě případové studie a srovnání dat jsem došla k následujícím závěrům.

MAS Uničovsko byla založena v roce 2006 a v roce 2008 vstoupila do programu LEADER 2007–2013 a stala se podpořenou MAS. Pro vstup musela zpracovat Strategický plán LEADER 2007–2013 (dále jen SPL). V roce 2011 si MAS Uničovsko nechala zpracovat střednědobé hodnocení výsledků realizace SPL 2007–2013. Z hodnocení vyplynulo, že MAS po dobu zkoumaného období dodržuje pravidla dotačního programu, disponuje základní organizační strukturou a výzvy probíhají standardně. Hodnocení vytklo MAS nedostatečný přínos přidaných hodnot prostřednictvím projektů vycházejících z leaderovských principů. Tento nedostatek byl v následujících letech napraven. Dále upozornilo na to, že největší čerpající skupinou jsou obce a výsledky dotačního programu působí nevyrovnaně. Toto konstatování dokládá tabulka č. 11, kde je vypsán počet realizovaných projektů za období 2008–2013. Tento fakt je také doložen na základě rozhovoru s manažerkou MAS Uničovsko, která považuje obce za členy, kteří mají největší zkušenosti s dotacemi a nejlépe se s nimi spolupracuje. Soukromý sektor (podnikatelé) nebyl ze začátku čerpání dotací natolik úspěšný jako obce, protože se obával zapojit a podat si žádosti. Manažerka MAS se je snažila přesvědčit nabídkou její pomoci při shromažďování podkladů. Ze začátku čerpacího období měla problém, aby splnila daná procenta čerpání dotací. V následujících letech se situace zlepšila a rok 2013 můžeme považovat za úspěšný rok pro podnikatele, kdy realizovali největší počet projektů. V celkovém hodnocení můžeme říct, že podnikatelé a obce jsou nyní stejně úspěšnou čerpající skupinou. Na posledním místě zůstává neziskový sektor z důvodu složitého předfinancování a velkého množství administrace.

MAS Uničovsko obdržela na základě stanovených kritérií v roce 2010 hodnocení D, což znamená MAS, které by svůj přístup měly přehodnotit. V roce 2011 získala rovněž hodnocení D a v roce 2012 hodnocení B, což znamená již dobře fungující MAS. Zlepšení v roce 2012 můžeme přisoudit hodnotícímu plánu, který si MAS Uničovsko nechala sestavit, a využila poznatků, připomínek a výtek k zlepšení své činnosti.

Pro vytvoření nového SPL na období 2014–2020 využila MAS Uničovsko dotazníkové šetření určené pro členy MAS a veřejnost. Z odpovědí členů MAS vyšlo, že je třeba zlepšit občanskou vybavenost a sociální služby, zaměřit se na nezaměstnanost, podporu malých podniků, zlepšit infrastrukturu, vystavit nové cyklostezky, chodníky, zaměřit se na zlepšení životního prostředí, zatraktivnit obce a podpořit zemědělství. Veřejnost vidí největší příležitosti pro obce v dotačních příležitostech pro rozvoj obcí (ČR, EU). Za programové období 2007–2013 zaznamenala pokrok v kulturních aktivitách a rozvoji silniční komunikace. Za hrozby pro obec považují nedostatečnou nabídku volných pracovních míst a nezaměstnanost.

MAS Mohelnicko o.s. (nyní z.s.) byla založena v roce 2007 a po svém založení se členové usnesli, že vstoupí do programu Ministerstva zemědělství LEADER ČR 2008. Zakládající členové se dohodli, že vstup do tzv. „malého“ LEADERU pro ně bude jistější v podobě získávání dotací. Bohužel po vstupu do „malého“ LEADERU již nemohli vstoupit do tzv. „velkého“ LEADERU. Pravidla stanovila členství buď v jednom, nebo druhém. Proto MAS Mohelnicko nevytvářela Strategický plán LEADER 2007–2013 a nemohla ani vyhlašovat výzvy a realizovat projekty v rámci tohoto programu. MAS Mohelnicko se stala nepodpořenou MAS a nemohla se účastnit hodnocení MAS 2010, 2011 a 2012. Nyní MAS Mohelnicko patří, v rámci podpory PRV, do skupiny Osvojování. Přestože MAS Mohelnicko nebyla součástí LEADERU 2007–2013, dokázala získat dotaci z tzv. „malého LEADERU“ v hodnotě kolem čtyř miliónu korun, realizovat čtyři projekty spolupráce v hodnotě kolem pěti miliónu korun a tři malé projekty s celkovými náklady 590 tisíc Kč. Co se týče počtů realizovaných projektů a výše získaných peněz byla MAS Mohelnicko značně omezena. Kvůli neúčasti ve velkém LEADERU nemohla vyhlašovat výzvy a realizovat vlastní projekty. Z tohoto hlediska je podpořená MAS na tom lépe, protože má dostatek financí na vlastní činnost. Z rozhovoru s předsedkyní MAS Mohelnicko vyplývá, že otázka peněz se odráží také v propagaci a informovanosti veřejnosti o MAS. Jako příklad uvedla MAS Moravská brána a MAS Hranicko, které peníze z LEADERU využily na tvorbu vlastních časopisů a propagaci. Tímto se také zodpovídá výzkumná otázka: Ovlivňuje úspěšnost MAS členství v LEADERU? Členství v LEADERU ovlivňuje úspěšnost MAS, protože mají k dispozici větší finanční prostředky nejen na realizaci projektů a rozvoj vlastního regionu, ale také na propagaci samotné MAS. Přesto předsedkyně MAS považuje MAS Mohelnicko za úspěšnou. Pokud odhlédneme od počtu realizovaných projektů a výše obdržených peněz, MAS Mohelnicko, přes svoji

neúčast ve „velkém“ LEADERU, dokázala realizovat čtyři projekty spolupráce, což podle předsedkyně MAS je velký úspěch, protože na setkání MAS patřili mezi MAS s největším počtem realizovaných projektů spolupráce. Dokázali se přetvořit z „hobby“ sdružení v profesionální organizaci se stálými zaměstnanci a kvalitní manažerkou. Tímto byl zodpovězen cíl bakalářské práce, zjištění, zda za úspěšnou MAS můžeme považovat jen podpořenou MAS, čerpající peníze z programu LEADER, nebo i nepodpořenou MAS, která nemá k dispozici velké obnosy peněz, ale dokáže se ve svém regionu prosadit a napomoci jeho rozvoji. Přestože MAS Mohelnicko nebyla členem LEADERU 2007–2013, můžeme ji považovat za úspěšnou MAS. Stejně jako MAS Uničovsko, tak i MAS Mohelnicko se nyní nachází v tzv. mezidobí a připravuje Strategický plán LEADER 2014–2020.

Součástí bakalářské práce jsou dva rozhovory, jeden s manažerkou MAS Uničovsko a druhý s předsedkyní MAS Mohelnicko. Odpovědi na otázky se někdy lišily, ale můžeme zaznamenat i společné rysy. Manažerka i předsedkyně MAS se shodly, že důležitými faktory úspěchu jsou spolupráce, lidé a komunikace. Podle manažerky MAS Uničovsko je základ úspěchu to, že se různorodé subjekty dokázaly domluvit a konkurence se změnila v partnerství. Podle předsedkyně MAS Mohelnicko je důležitý tým kreativních lidí, překážky i úspěch jsou v lidech. Komunikace je důležitá jak mezi členy, tak s nadřazenými orgány v podobě Ministerstva zemědělství, SZIF nebo Národní sítě MAS ČR. Manažerka MAS Uničovsko považuje komunikaci mezi členy za bezproblémovou, protože jsou malá MAS a všichni se znají, tím pádem si důvěřují. Podle předsedkyně MAS Mohelnicko kvalita komunikace záleží člen od člena. Bohužel podpora a komunikace s městem Mohelnice je špatná, přestože se v roce 2015 stalo novým členem MAS. Nejlépe se spolupracuje a komunikuje s obcemi, potom s neziskovými organizacemi a na konec s podnikateli. Od komunikace se odvíjí kvalita partnerství a spolupráce. Proto na základě rozhovorů s předsedkyní a manažerkou MAS považují složení členů a komunikaci mezi nimi za faktor, který ovlivňuje činnost MAS, a tím zodpovídám výzkumnou otázku.

Pro manažerku i předsedkyni MAS je důležitá a přínosná spolupráce s ostatními MAS. Mezi její výhody patří např. výměna informací a zkušeností. Tímto se dostáváme k teorii sociokulturního prostředí a konkurenceschopnosti regionů: síť kontaktů a regionálního zakořenění. MAS považují za velkou síť kontaktů, kdy členové jsou mezi sebou propojeni vzájemnou spoluprací, dále jsou MAS propojeny se státními institucemi, jako jsou SZIF, Ministerstvo zemědělství a Národní síť MAS ČR a ještě

jsou jednotlivé MAS propojeny mezi sebou pomocí projektů spolupráce. Co se týče sítě kontaktů mezi členy jednotlivých MAS, považují MAS Uničovsko za úspěšnější a více zakořeněnou v této síti. Z rozhovoru s manažerkou MAS vyplývá, že komunikace a spolupráce mezi členy je na skvělé úrovni, proto se tato síť může rozvíjet. Výsledkem spolupráce nejsou jen realizované projekty, ale také projekt, kdy se soukromé a veřejné subjekty domluvily a dokázaly vytvořit pracovní místa pro občany svého regionu a napomoci tak jeho rozvoji. Pokud budeme vycházet z počtu realizovaných projektů v rámci programu LEADER, tak MAS Uničovsko je více zakořeněna v této síti kontaktů díky členství v programu. MAS Mohelnicko, protože nebyla členem, nemohla naplno využít tuto síť kontaktů. Propojení se státními institucemi je u MAS Uničovsko také větší, protože museli komunikovat v rámci hodnocení činnosti MAS.

MAS Mohelnicko realizovala drobné projekty a byla součástí tzv. „malého“ LEADERU, tudíž je také součástí sítě kontaktů se státními institucemi, avšak není tolik zakořeněna v této síti, jako MAS Uničovsko. Co se týče sítě kontaktů mezi jednotlivými MAS, MAS Mohelnicko je úspěšněji zakořeněna v této síti, jelikož realizovala čtyři projekty spolupráce, zatímco MAS Uničovsko realizovala pouze dva. Obě MAS využily svého potenciálu a možnosti naplno zúročit výhody ze sítě kontaktů, do kterých měly přístup.

Výsledky této analýzy nelze jednoznačně potvrdit z důvodu malého počtu zkoumaných případů. Rozhodně však mohu konstatovat, že princip partnerství a spolupráce je důležitý faktor rozvoje. Výzkumné otázky byly zodpovězeny a cíle práce, určeného na začátku, se mi podařilo dosáhnout. Další výzkum se může zaměřit na větší počet MAS v Olomouckém kraji a srovnat úspěšnost jejich činnosti. Zajímavou analýzou by bylo následující porovnání MAS dvou a víc krajů České republiky.

Autoři se tématy spolupráce, principem partnerství a MAS již zabývají, problematické však pro psaní bakalářské práce bylo, že jejich myšlenky a výzkumy nepřinesly nic nového. Autoři nepřicházeli s novými poznatky, proto se použité zdroje v práci často opakují. Pro hlubší zkoumání tématu je literatura nedostačující.

Literatura a prameny

- Binek, Jan, Hana Svobodová, Kateřina Chabičovská, Jan Holeček, Iva Galvasová, Jaroslav Martínek. 2010. *Synergie ve venkovském prostoru. Paradoxy rozvoje venkova*. Brno: GaREP.
- Binek, Jan, Hana Svobodová, Jan Holeček, Iva Galvasová. Kateřina Chabičovská. 2009. *Synergie ve venkovském prostoru. Aktéři a nástroje rozvoje venkova*. Brno: GaREP.
- Blažek, Jiří. 2008. „Teorie regionálního rozvoje.“ Pp. 220–266 in René Wokoun (ed.). *Regionální rozvoj, východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde.
- Blažek, Jiří, David Uhlíř. 2002. *Teorie regionálního rozvoje, nástin, kritika, klasifikace*. Praha: Karolinum.
- Blažek, Jiří, David Uhlíř. 2011. *Teorie regionálního rozvoje, nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum.
- Čepelka, Oldřich et al. 2004. *Místní partnerství a rozvoj venkova (příprava na iniciativu LEADER)*. Liberec: Omega.
- Dočkal, Vít. 2006. „Modely zkoumání regionální politiky.“ Pp. 9–11 in Vít Dočkal (ed.). *Regionální politika EU a Naplňování principu partnerství, případová studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska*. Brno: Masarykova univerzita.
- Galvasová, Iva, Jan Binek, Kateřina Chabičovská, Jan Holeček, Dušan Halásek. 2007. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown.
- Chabičovská, Kateřina, Jan Binek. 2007. „Význam spolupráce ve veřejné správě.“ Pp. 101–111 in Bohumil Bližkovský (ed.). *Zdokonalování veřejné správy a samosprávy České republiky*. Brno: Masarykova univerzita.
- Illner, Michal. 2007. „Institucionalizované formy spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě a jejich právní regulace.“ Pp. 17–25 in Daniel Čermák, Pavel Nejdil (ed.). *Participace a partnerství v místní veřejné správě*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.
- Illner, Michal. 2011. „Institucionalizované formy spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě a jejich právní regulace.“ Pp. 16–35 in Daniel Čermák, Jana Vobecká (ed.). *Spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib*. Praha: Slon.

Pelcl, Petr, Tomáš Havránek, Alena Lehmannová, Jan Martínek. 2008. *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice. Zpráva z výzkumného projektu 2007–2008*. Plzeň: CpKP.

Perkmann, Markus, N. SUM. 2002. „Globalization, regionalization and cross-border regions: scales, discourses and governance.“ Pp 106 in: Perkmann and Sum (ed.). *Globalization, regionalization, and cross-border regions*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Rektořík, Jaroslav, Jan Šelešovský et al. 1999. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. Brno: Masarykova univerzita.

Stachová, Jana, Josef Bernard, Daniel Čermák. 2009. *Sociální kapitál v České republice a v mezinárodním srovnání*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Sedláčková, Markéta. 2013. „Důvěra v instituce a sociální důvěra.“ Pp. 96–110 in Klára Vlachová (ed.). *Hodnoty, postoje, chování*. Praha: Slon.

Skokan, Karel. 2003. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. Ostrava: Repronis.

Trhlínová, Khendriche, Zuzana. 2014. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. Praha: Auditorium.

Stejskal, Jan, Jaroslav Kovárník. 2009. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál.

Vajdová, Zdenka, Daniel Čermák, Michal Illner. 2006. *Autonomie a spolupráce: důsledky ustavení obecního zřízení v roce 1990*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Vajdová, Zdenka. 2006. „Spolupráce obcí – jedna ze strategií lokálního rozvoje: anketa ve svazcích obcí.“ Pp. 228–239 in Tomáš Louda, Jiří Grospič, Lenka Vostrá (ed.). *Modernizace veřejné správy v Evropě a České republice*. Plzeň: Aleš Čeněk.

databaze.nsmascr.cz

eagri.cz (nedatováno)

masmohelnicko.cz

Strategický plán LEADER 2007–2013 MAS Uničovsko, vydaný MAS Uničovsko 2007
Střednědobé hodnocení Strategického plánu LEADER 2007–2013, zpracováno firmou Redefin 2011

unicovsko.czo/ps/cz/mas-unicovsko

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník k tvorbě Integrované strategie rozvoje území MAS Uničovsko pro období 2014 – 2020, dotazník pro členy MAS Uničovsko

1.)	Název organizace:	
2.)	Právní forma:	
3.)	Sídlo:	
4.)	Členství v MAS od:	
5.)	Kontaktní osoba:	
	e-mail:	
	telefon:	

6.) Které oblasti na území MAS Uničovsko shledáváte jako problematické a je třeba se na ně zaměřit v nadcházejícím programovém období 2014 - 2020? (zatrhněte, o které problematické oblasti se jedná, uveďte konkrétní problémy)

a) Kvalita života, občanská vybavenost, sociální služby:

b) Lidské zdroje, zaměstnanost a sociální začlenění:

c) Technická a dopravní infrastruktura:

d) Životní prostředí:

e) Ekonomika a podnikání:

f) Rozvoj cestovního ruchu:

g) Zemědělství:

7.) Ve kterých oblastech jste v rámci programového období 2007 – 2013 zaznamenali pokrok? (zatrhněte, o které oblasti se jedná, uveďte konkrétní změny)

a) Kvalita života, občanská vybavenost, sociální služby:

b) Lidské zdroje, zaměstnanost a sociální začlenění:

c) Technická a dopravní infrastruktura:

d) Životní prostředí:

e) Ekonomika a podnikání:

f) Rozvoj cestovního ruchu:

g) Zemědělství:

8.) Které cíle by měly být stanoveny v ISRÚ MAS Uničovsko na léta 2014 – 2020 dle Vašeho názoru jako hlavní priority. (max. 5 odpovědí)

- a) Zvýšení konkurenceschopnosti území MAS Uničovsko
- b) Podpora rozvoje podnikání a inovací
- c) Podpora podnikatelských subjektů se zaměřením na malé a mikropodniky, drobné zemědělce
- d) Zlepšování stavu životního prostředí a údržby veřejné zeleně

- e) Ochrana a udržitelný rozvoj krajiny
- f) Snižování energetické náročnosti a zkvalitnění nakládání s odpady
- g) Podpora zvyšování zaměstnanosti a uplatnitelnosti na trhu práce
- h) Rozvoj lidských zdrojů a sociálního začlenění
- i) Podpora rozvoje cestovního ruchu a zhodnocování kulturního dědictví
- j) Rozvoj sportovního a společenského života v obcích
- k) Podpora a oživení zemědělské činnosti
- l) Zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury
- m) Jiné:

Vaše další názory a připomínky:

Místo a datum:.....

Podpis.....

Příloha č. 2: Dotazník MAS Mohelnicko zaměřený na podnikatele

Místní akční skupina Mohelnicko začala v současné době zpracovávat svůj program rozvoje, ve kterém chceme vyjasnit priority rozvoj Mohelnicka a rozvrhnout jednotlivé rozvojové činnosti na nejbližší roky. Integrovaná strategie rozvoje Mohelnicka nám pomůže při získávání různých dotací na uskutečnění vybraných rozvojových záměrů. Považujeme za velmi důležité zjistit Vaši situaci a Vaše podnikatelské potřeby.

Obracíme se proto na Vás s žádostí o vyjádření názoru na otázky uvedené v tomto dotazníku. Výsledky průzkumu poslouží výlučně jako podklad pro zpracování Integrované strategie rozvoje a poskytnuté údaje budou pečlivě vyhodnoceny. O výsledcích budete informováni na našich webových stránkách (www.masmohelnicko.cz).

Děkujeme Vám za spolupráci a projevený zájem.

1. Název podniku

2. Jak dlouho podnik v obci působí

3. Zaměření činnosti/výroby (stručný popis)

.....
.....
.....
.....

4. Celkový počet zaměstnanců a jeho vývoj (vždy k 1.1.)

2009..... 2010..... 2011..... 2012..... 2013

Jaké množství zaměstnanců je obyvateli obce (stačí odhad).....

5. Jaké jsou Vaše plány na nejbližších 5 let?

	ano	ne	nevím
Rozšíření výroby/služeb v rámci stávající činnosti			
Rozšíření výroby/služeb do jiné činnosti			
Rozšíření působnosti firmy do dalších míst mimo obec			
Rekonstruovat současné objekty či zařízení			
Zahájit výstavbu nových objektů či zařízení			

Koupit další nemovitost			
Pronajmout další nemovitost			
Přemístit firmu mimo obec			
Odprodat nepotřebné nemovitosti			

6. Předpokládáte, že budete v budoucnosti nabírat nové zaměstnance?

- 1.) ano
- 2.) ne
- 3.) nedovedu posoudit

7. Co pokládáte za největší překážky rozvoje Vašeho podniku (zvolte max. možnosti)?

- 4.) obtížné získávání úvěrů
- 5.) vysoké zadlužení
- 6.) silná konkurence
- 7.) pokles poptávky infrastrukturu
- 8.) špatná dopravní infrastruktura jiné.....
- 6.) nedostatek kvalifikovaných pracovníků
- 7.) druhová platební neschopnost
- 8.) administrativní bariéry
- 9.) špatné napojení na technickou infrastrukturu
- 10.)

8. můžete nabídnout zájemcům volné plochy a objekty v areálu?

- 9.) ano
- 10.)ne

pokud ANO, jaké.....

.....

9. Je pro Váš podnik důležitá nebo zajímavá spolupráce s obcí nebo MAS Mohelnicko?

- 11.)ano
- 12.)ne

pokud ANO, co očekáváte od obce, příp. co v současnosti nejvíce postrádáte?

.....

pokud ANO, co očekáváte od MAS Mohelnicka, příp. co v současnosti nejvíce postrádáte?

.....

Pokud ANO, co můžete vy nabídnout obci nebo MAS Mohelnicku?

.....

Pokud NE, z jakého důvodu?

10. Jaké investiční či neinvestiční akce by měly v nejbližší době z hlediska rozvoje vašeho podnikání být uskutečněny?

.....
.....

Vaše další náměty, připomínky, komentáře:

Děkujeme za vyplnění

Vyplnění dotazník prosím odevzdejte do na obecním úřadě.

Příloha č. 3: Dotazník MAS Mohelnicko zaměřený na spolky

Místní akční skupina Mohelnicko začala v současné době zpracovávat svůj program rozvoje, ve kterém chceme vyjasnit priority rozvoj Mohelnicka a rozvrhnout jednotlivé rozvojové činnosti na nejbližší roky.

Místní zájmové organizace (spolky) jsou důležitou součástí života regionu. Považujeme za velmi důležité zjistit názory zástupců těchto organizací působících na Mohelnicku, jaké podmínky by měly být a co pro to všichni můžeme udělat.

Proto se na Vás obracíme s žádostí o vyjádření názoru na otázky uvedené v tomto dotazníku. Výsledky průzkumu poslouží výlučně jako podklad pro zpracování Integrované strategie rozvoje a poskytnuté údaje budou pečlivě vyhodnoceny. O výsledcích budete informováni na našich webových stránkách (www.masmohelnicko.cz).

Děkujeme Vám za spolupráci a projevený zájem.

1. Název organizace

.....

2. Členská základna

- 1.) počet členů k 1.1. 2013 z toho do 18 let
- 2.) Jaký je vývoj počtu Vašich členů v posledních letech (roste, klesá, je stabilní)?
Čím je to způsobeno?

.....
.....

3. Hlavní uskutečňované aktivity

.....
.....
.....

4. Jaké jsou v obci podmínky pro činnost Vaší organizace?

.....
.....

5. Jak hodnotíte spolupráci s obcí?

.....
.....
.....

6. Znáte činnost a aktivity MAS Mohelnicka?

- a. ano
- b. ne
- c. nevím

7. Co očekáváte od MAS Mohelnicka pro podporu Vaší činnosti?

.....
.....
8. Co v současnosti pro Vaše fungování a rozvoj Vaší činnosti nejvíce postrádáte?

.....
.....
.....

9. Jaké investice či investiční akce by měly být v nejbližší době z hlediska podpory vaší činnosti uskutečněny?

.....
.....

10. Co můžete MAS Mohelnicku nabídnout?

.....
.....

11. Jaké akce plánujete v roce 2013 - 2014?

Název	Přibližný termín	*

* křížkem označte akce pořádané pro veřejnost

Vaše další náměty, připomínky, komentáře:

Děkujeme za vyplnění

Vyplnění dotazník prosím odevzdejte do na obecním úřadě.

Příloha č. 4: Dotazník MAS Mohelnicko zaměřený na občany

Milí spoluobčané,

Místní akční skupina Mohelnicko v současné době zpracovává svůj program rozvoje, ve kterém chceme vyjasnit priority rozvoje jednotlivých obcí na Mohelnicku a rozvrhnout jednotlivé rozvojové činnosti na nejbližší roky. Integrovaná strategie rozvoje Mohelnicka nám pomůže při získávání různých dotací na uskutečnění vybraných rozvojových záměrů. Považujeme za velmi důležité zjistit vaše názory na to, jaká by měla Vaše obec být a co pro to všichni můžeme udělat.

Obracíme se na Vás proto s žádostí o vyjádření názoru na otázky uvedené v tomto dotazníku. Výsledky průzkumu poslouží výlučně jako podklad pro zpracování Integrované strategie rozvoje a poskytnuté údaje budou pečlivě vyhodnoceny. O výsledcích budete informováni na našich webových stránkách (www.masmohelnicko.cz).

Děkujeme Vám za spolupráci a projevený zájem.

Pokud není uvedeno jinak, označte vždy jen jednu z nabízených odpovědí. Pokud si žádnou nevyberete, formulujte svůj názor do volného prostoru k otázce.

1. Jak se Vám v obci žije?

1.) velmi dobře	4.) spíše špatně
2.) spíše dobře	5.) velmi špatně
3.) ani dobře ani špatně	

2. Co se Vám na Vaši obci nejvíc líbí? (zatrhněte maximálně 3 možnosti)

1. klidný život
2. dobré mezilidské vztahy
3. příznivé životní prostředí
4. blízkost přírody
5. dostupnost pracovních příležitostí
6. dobrá dopravní dostupnost
7. kulturní a společenský život
8. sportovní vyžití
9. vzhled obce
- 10.) jiné

3. Co se Vám na Vaši obci nelíbí? (zatrhněte maximálně 3 možnosti)

1. špatné vztahy mezi lidmi
2. nezájem lidí o obec
3. málo kvalitní životní prostředí
4. nedostatek pracovních příležitostí
5. nedostatek či špatná dostupnost obchodů a služeb
6. nedostatečný kulturní a společenský život
7. špatná dostupnost lékaře
8. nevyhovující veřejná doprava
9. nedostatečná bytová výstavba
10. nepořádek v obci
11. špatné podmínky pro podnikání

12.) jiné

4. Jaké služby Vám v obci nejvíce chybí?

.....
.....

5. pokuste se zhodnotit obec z hlediska níže uvedených podmínek

(v každém řádku zakroužkujte číslici, která odpovídá míře Vaší spokojenosti)

		Velmi spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Velmi nespokojen	Je mi to lhostejné
1	Bydlení	1	2	3	4	5
2	Školství	1	2	3	4	5
3	Zdravotnictví	1	2	3	4	5
4	Veřejná doprava	1	2	3	4	5
5	Kultura a společenský život	1	2	3	4	5
6	Sportovní vyžití	1	2	3	4	5
7	Životní prostředí	1	2	3	4	5
8	Péče obce o své prostředí	1	2	3	4	5
9	Podmínky pro podnikání	1	2	3	4	5
10	Rozvoj obce	1	2	3	4	5
11	Informovanost o dění v obci	1	2	3	4	5

6. Mezilidské vztahy v obci považujete za:

- 6.1. velmi dobré
6.2. docela dobré
6.3. ne moc dobré
4.) špatné
5.) nedovedu posoudit

7. Myslíte si, že obyvatelé obce mají dostatek příležitostí ke vzájemným společenským kontaktům?

- 7.1. rozhodně ano
7.2. spíše ano
7.3. spíše ne
4.) rozhodně ne
5.) nedovedu posoudit

8. Sledujete informace o dění v obci na webových stránkách?

- 8.1. pravidelně (min. 1 x za týden)
8.2. občas (cca 1 x za měsíc)
3.) vůbec
4.) nemám internet

9. Jste ochoten/ochotna udělat něco pro rozvoj své obce?

- 9.1. rozhodně ano
9.2. spíše ano
9.3. spíše ne
- 4.) rozhodně ne
5.) nedovedu posoudit

Pokud ano, jak se můžete zapojit?.....

10. Představte si, že můžete rozhodnout o využití finančních prostředků. Na co byste je přednostně využil/a? (zatrhněte maximálně 3 možnosti)

- 10.1. zlepšení podmínek pro podnikání
10.2. podpora bytové výstavby (dobudování technické infrastruktury a místních komunikací)
10.3. častější spoje veřejné dopravy
10.4. zřízení dalších provozoven obchodu a služeb v obci
10.5. rekonstrukce místních komunikací
10.6. podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit
10.7. péče o veřejnou zeleň a prostředí v obci
10.8. opravy památek v obci
10.9. jiné:.....

11. Jste?

- 11.1. muž
11.2. žena

12. Váš věk?

- 12.1. 15 – 29 let
12.2. 30 – 49 let
12.3. 50 – 64 let
12.4. 65 a více let

13. V obci:

- 13.1. žiji od narození
13.2. přistěhoval/a jsem se v dětství s rodiči
13.3. přistěhoval/a jsem se v dospělosti před více než pěti lety
13.4. přistěhoval/a jsem se v dospělosti v posledních pěti letech

14. Typ Vaší domácnosti:

- 14.1. domácnost bez dětí
14.2. domácnost s nezaopatřenými dětmi (do 18 let)
14.3. jiné:.....

Vaše další náměty, připomínky, komentáře:

Děkujeme za vyplnění

Vyplnění dotazník prosím odevzdejte do na obecním úřadě.

Příloha č. 5: Rozhovor s manažerkou MAS Ing. Ivetou Kopcovou k bakalářské práci na téma: Analýza činnosti a postavení místních akčních skupin v Olomouckém kraji - případová studie MAS Mohelnicko, MAS Uničovsko

Autorka: Co považujete za základ úspěchu MAS?

Kopcová: Její založení, že se dohodly subjekty ze státní sféry (obce), neziskové organizace a soukromý sektor, dokázaly se domluvit a založit místní akční skupinu. Potom čerpání, tam už takový problém nebyl. Ale opravdu domluvit se, že něco společného chceme tvořit a budou tady zastoupeny všechny subjekty, sektory, to si myslím byl docela základ úspěchu, aby MAS fungovala.

Autorka: Co považujete za největší překážku v úspěšném fungování MAS?

Kopcová: Myslím, že nedostatek peněz, které jsme měli na přerozdělování. Opravdu těch peněz bychom potřebovali víc, abychom opravdu uspokojili všechny požadavky, které zde byly.

Autorka: Zaznamenala jste zkvalitnění fungování MAS od jejího vzniku? Co tomu napomohlo?

Kopcová: Já si myslím, že projekty a vůbec spolupráce mezi sektory, zvláště s těmi soukromými, a obcemi napomohlo, že se začaly více vnímat na společném trhu, neberou se už jako konkurence, ale v obcích se berou spíše více jako partneři, kdyby nebylo obcí, tak by ani soukromé sektory nemohly čerpat finanční prostředky, protože kdyby obce nebyly součástí MAS, taky by subjekty nemohly do toho procesu vstoupit, podporovat a čerpat finanční prostředky. Myslím si, že konkurence se změnila na partnerství a zkvalitnily se vztahy mezi členy. To si myslím je největší úspěch.

Autorka: Považujete spolupráci a komunikaci mezi členy za dostačující a bezproblémové?

Kopcová: Jsme malá MAS, máme pouze 9 obcí, z toho je ještě město Uničov. Naše území pokrývá pouze 22 000 obyvatel, takže nepatříme mezi „megamasky“. Myslím si, že i komunikace, tím, že je nás jen 30 členů, není tak strašná, není komplikovaná. My se domluvíme na termínu, sejdeme se, vyřídíme si problémy a není to tak, že by se vytvořily nějaké podskupinky, které by podrývaly, nebo něco podobně. Tím, že jsme malá MAS, tak se všichni velice dobře známe, všichni jsou ochotni se setkat. Tím, že jsou si k sobě blízko, tak nám tento problém odpadá.

Autorka: Jak hodnotíte komunikaci s veřejnou správou? (Ministerstvo zemědělství apod.)

Kopcová: Je to náš nadřízený orgán, takže jsem s nimi především komunikovala já. Tam je potřeba brát nadřazenost řídicího orgánu a akceptovat požadavky. Ale z pohledu administrace je to někdy příliš složité, některé dokumenty byly naprosto zbytečné. Myslím si, že papírování by se dalo více sjednotit a zjednodušit. Pro žadatele byly některé věci zcela nelogické a nadbytečné.

Autorka: Jak hodnotíte složení MAS?

Kopcová: V současné době máme zastoupeny všechny sektory a nejlépe se spolupracuje s obcemi a s neziskovkami, podnikatelé jsou poněkud svéráznější, chtěli by nejraději všechno pro sebe.

Autorka: Všimla jsem si, že neziskové organizace nerealizovaly moc projektů. Čím to je?

Kopcová: Většinou je to tím, že nejsou zvyklé na tolik papírování a je pro ně docela problém předfinancování. Všichni si musí projekty zaplatit dopředu a až po půl roce dostanou peníze zpět. Měla jsem zde např. hasiče, Sokoly, i farnosti realizovaly projekty, ale všichni na realizaci projektu dostali půjčku od obce, kde působí. Takže tohle je pro neziskovky opravdu problém, protože ony si nemůžou vzít normální úvěr, většinou nemají čím ručit a nemůžou ručit ani penězi z dotace. Takže pokud nemají našetřeno, což většinou nemají, tak to zafinancuje obec. Tohle je slabina, není to pořádně vyřešené. Ale dohody s obcemi jsou většinou bezproblémové a neziskovou organizaci zafinancují. Výhoda je také v tom, že jim obce většinou půjčí bezúročně a pokud se platba zpozdí, tak jim nic neúčtují, vše se dá domluvit. Na zastupitelstvu se akorát schválí, že se smlouva prodlužuje. Pokud by měli klasický úvěr, tak mají podmínky horší a navíc neziskovky většinou nemají majetek, kterým by ručily.

Autorka: Kdybych to měla shrnout, tak podle průzkumu nejvíce čerpají obce, potom soukromá sféra, nejvíce zemědělci, a poslední jsou, jak už jsem zmiňovala, neziskové organizace.

Kopcová: Ano, to máte pravdu. Ze začátku byla první výzva zaměřená na zemědělce, ale pokud jde o drobné soukromníky, podnikatele, tak ti se toho ze začátku báli. Myslím tím čerpat nějaké peníze. Než já jsem někoho přemluvila, a to doslova a do písmene, aby si zkusil zažádat, tak mě to stálo hrozně moc práce. Přesvědčit podnikatele, aby to zkusili, bylo hodně náročné. Zato obce byly bez problému. Kdyby mohly, tak by vyčerpaly všechny finanční prostředky. Tím, že jsou zvyklé pracovat s dotacemi, tak tam problém nebyl. Ale podnikatelé, myslím tím nezemědělské, tam byl opravdu ze začátku problém, aby splnili daná procenta čerpání dotací. Já nemůžu dát všechny finanční prostředky na obce, tam je to procenty dané a opravdu jsem měla problém s podnikateli, aby mi někdo něco vyčerpal. Rok 2013 už byl dobrý, konečně si mezi sebou předali informace, měli zájem čerpat dotace a byli to zejména podnikatelé z pěstitelských pálenic. Je pravda, že papírování pro malé podnikatele bylo náročné, takže jsem jim s tím pomáhala.

Autorka: Považujete tedy papírování kolem projektů za zbytečně náročné?

Kopcová: U některých ano. U podnikatelů, kteří nejsou zvyklí pracovat s papíry a s dokumenty, tak to určitě komplikované je. Stejně tak pro drobné zemědělce, pokud to nejsou velká družstva, která jsou stejně zvyklá pracovat s papíry, s dotacemi apod. Ani pro obce to není tak složité, protože jsou zvyklí vyplňovat stohy papírů. Ale pro malé podnikatele určitě. Např. jeden malý zemědělec z Medlova si koupil cisternu na močůvku a to bylo taky neštěstí. Ale my jsme to vybojovali a oni čekají, až peníze přijdou, těší se, kdy už budou, ale proces je opravdu dlouhý.

Autorka: Problém je, že si projekt musí nejdříve sami zaplatit a až potom dostanou dotaci.

Kopcová: Přesně tak, oni si to nejdříve zaplatí, koupí si určitou věc apod. Potom musíme odevzdat vyplněné papíry, následně přijde fyzická kontrola, vyfotí si daný objekt, orazítkují dokumenty, jde to dalším kolečkem kontrol v Olomouci, následuje kolečko kontrol v Praze a pak až dostanou peníze. Takže

podnikatel si zažádá třeba v listopadu a peníze mu přijdou až v březnu. V MAS to vyhodnotíme rychle, ale v Olomouci a Praze to trvá.

Autorka: Jak hodnotíte spolupráci s ostatními MAS? Jste jí nakloněna?

Kopcová: My jsme realizovali nějaké projekty spolupráce s MAS Rýmařovskem, bylo to na vybudování víceúčelových hřišť v Medlově a Rýmařově. Zapojili jsme také školy do volnočasových aktivit, což byly turnaje ve florbalu a běh na lyžích. Dále jsme pořádali turnaj starých gard, tam se potkali převážně starostové kvůli utužování vztahů. Dále jsme realizovali projekty spolupráce na kulturních aktivitách nebo projekty na podporu regionální značky Haná. Většinou spolupracujeme s nejbližšími MAS a zasahujeme ORP do sebe.

Autorka: Není spolupráce s ostatními MAS komplikovaná?

Kopcová: Není, protože my si aktivity a priority přesně rozdělíme a každý musí dodržovat to, co musí a má za úkol, protože kdyby jeden nedodržel pravidla, nedostali bychom celý projekt proplacený, ani jeden z těch partnerů. Opravdu musí být všichni důslední a dodržet to, co jsme si napsali a slíbili. Jakmile jeden nesplní, tak automaticky celý projekt není proplacený. Projekt spolupráce musí být jeden za všechny a všichni za jednoho.

Autorka: Všimla jsem si, že se nerealizovala žádná spolupráce s MAS Mohelnicko. Je to kvůli tomu, že nebyli ve „velkém“ Leaderu?

Kopcová: Ne, to určitě ne. Současný projekt spolupráce je se šternberskou MAS, která nebyla vůbec podpořena. Takže kvůli tomu to určitě není. Je pravda, že my jsme se ze začátku bránili projektům spolupráce, protože tady kulturní aktivity moc nikdo nechtěl, chtěli spíše ty investiční, takže se nám povedlo vybudovat víceúčelové hřiště. Určitě to nebylo tím, že někdo nebyl podpořený.

Autorka: Uničovská MAS je tedy spíše zaměřena na ekonomickou stránku než kulturní?

Kopcová: Spíše ano, protože tady nejsou zvyky a tradice, které by se udržovaly. Historická vazba tady jakoby končí, není to jako na Litovelsku, kde nějakou kulturu mají, tradice se tam udržují. Jsou zde pouze malé projekty, které dělají kulturní komise nebo kluby žen apod.

Autorka: Uvažovali jste o realizaci projektu Minimuzea, jako např. MAS Mohelnicko?

Kopcová: Ano, uvažovali jsme, že bychom z bývalé budovy obecního úřadu vytvořili minimuzeum. Čekáme na schválení nových operačních programů a uvidíme, jestli se tam něco najde na podporu venkovských muzeí.

Autorka: Uničov je historické město, tam by se asi našla nějaká podpora v podobě historických předmětů a podobně.

Kopcová: To určitě, jen se tak trošku separují od venkova. Mají svoje muzeum baroka. Shánějí finanční prostředky hlavně pro sebe. Pro vznik venkovského muzea budeme muset pospojovat a využít prostředky našich obcí. Ale určitě se o vzniku uvažuje, právě v Medlově. Bohužel tím, že je mezidobí, tak zatím nevíme, jak budou vypadat operační programy, a nemůžeme ani poskytnout financování na opravu budovy, která je v dezolátním stavu.

Autorka: Myslíte si, že MAS bude v roce 2016 naplno fungovat?

Kopcová: Já doufám, že ano. Já doufám a věřím. Teď je období, kdy žádná MAS neví, co na nové programové období bude, a musíme projít nějakým procesem. Nejdříve musíme projít certifikací, standardizací na Ministerstvu zemědělství, kde jsme vyplňovali formuláře, měnili jsme zakladatelské smlouvy. My, jako o.p.s, jsme museli vytvořit organizační složku, museli jsme to schválit, vytvořit si výběrovou komisi, navolit si povinné orgány, já jsem to poslala na Ministerstvo zemědělství a oni mají 60 dnů na zpracování. Pokud budou nějaké výtky, tak to musíme doplnit a obhájit si některé body. Jakmile dostaneme standardizaci, certifikaci, musíme do půl roku dopracovat strategii na další programové období a strategie se musí vypracovat na základě schválených operačních programů. A jestliže nejsou ještě schválené, nemůžeme přesně rozpracovat naše priority a klíčové aktivity. Vše je provázané a předpokládáme, že snad v první čtvrtině roku 2016 by mohly být první výzvy. Ještě se neví, jaké bude financování nákladů MAS, jestli to bude jen z IROP nebo z PRV, protože do této doby jsme byli financováni z programu rozvoje venkova a na další programové období to bude zase trochu jinak. Všichni jsme v očekávání a tenhle rok už jsme vyčerpali finanční prostředky, které jsme měli, a nyní žijeme z projektů spolupráce nebo z projektů, do kterých jsme se zapojili, buď jako partneři do projektu SOM nebo SMS apod. Měli jsme režijní prostředky, což jsou procenta z objemu peněz, které jsme obdrželi pro svoje území, a ty na rok 2015 nemáme. Kdo si něco nenašetřil nebo se nezapojil, prostě na chod MAS nemá.

Autorka: Myslíte si, že jsou obyvatelé dostatečně informováni o činnosti MAS?

Kopcová: Když to vezmu za MAS Uničovsko, tak já dávám vždy informace o vyhlášených výzvách nebo o MAS do místních obecních zpravodajů. Posílám to obcím, aby to zveřejnily. Těžko říct, my jsme docela malá MAS, takže se to občanů až tolik nedotkne. Obyvatelé jen vidí, když se něco vybuduje, hřiště, opravený chodník apod. To zaregistrují. Nebo když dám dotace hasičům nebo malým spolkům. Nebo když potřebují dary na plesy do tomboly apod., tak se ozvou. Na webu mám galerii projektů, kde jsou zhodnoceny všechny projekty, které jsme dělali za minulé období. Kdo chce, ten se zajímá, kdo ne, tak ne.

Autorka: Myslíte si, že větší popularizace by napomohla většímu rozvoji a lepšímu fungování MAS?

Kopcová: Určitě, jenže momentálně vznikají rozpory mezi SMS, SMO, spolky obnovy venkova, MAS apod. Jde o konkurenční boje o to, kdo dostane více peněz. Spíš než jako partneři se chováme jako konkurence. Teď se o MAS nemluví moc pěkně, objevila se nějaká kritika, že neprobíhá vše transparentně, že se vybíraly projekty podle toho, kdo co chtěl, jak se domluvili mezi sebou apod. Teď nějaké negativní informace proběhly, tak uvidíme. Samozřejmě by bylo příjemné, kdyby se psalo jenom to pěkné, kolik se do regionů dalo apod. Kdo měl projekt napsaný a byl v pořádku, snažili jsme se mu vyjít vstříc. Skoro každý žadatel, pokud to nebyl podvodník, doložil všechny dokumenty a neměl žádné další vazby, dotaci dostal.

Autorka: Považujete spolupráci a princip partnerství za důležitý faktor rozvoje?

Kopcová: Určitě, bez partnerství a spolupráce, kde se vytvoří přátelství nebo nějaký respekt, to nejde. Už nejsou konkurenti, ale jeden druhého respektuje, určitě to má nějaký význam. Kdyby obce mezi sebou nespolupracovaly i s ostatními subjekty, tak by čerpání asi nebylo ani realizováno. Základ úspěchu vidím v obcích, protože jsou zkušené a vstřícné. Starostové přece jenom mají schopnosti, zkušenosti s dotacemi, jdou do toho, nebojí se. Myslím si, že velkou výhodou na Uničovsku je to, že starostové jsou ve svém mandátu více volebních období za sebou. Má to určitě velký vliv na rozvoj. Tam, kde se střídají, starosta nemá za 4 roky šanci všechno poznat a nasbírat potřebné zkušenosti. Pokud jsou ve funkci už více volebních období, tak vědí, co se dá, co se nedá, mají zmapovaný terén, znají subjekty, se kterými se dá spolupracovat a se kterými ne.

Příloha č. 6: Rozhovor s předsedkyní MAS Alicí Pekařovouk bakalářské práci na téma: Analýza činnosti a postavení místních akčních skupin v Olomouckém kraji - případová studie MAS Mohelnicko, MAS Uničovsko

Autorka: Co považujete za základ úspěchu MAS?

Pekařová: Tým akčních, tvůrčích a kreativních lidí, kteří jsou schopni vidět dále do budoucnosti regionu bez ohledu na politickou i momentální ekonomickou situaci. Hodně záleží na lidech, jak se dokáží poprat s výzvami, protože pokud jsou to lidé, kteří i když projekt není zajímavý, dokáží na to najít nějaké téma, které by se dalo zužitkovat, tak to si myslím, že je určitě přínosem. Vždycky tam musí být nějaký tahoun. Obdivuji některé ostatní MAS, které musí řešit stejné problémy, ale jsou nabitě elánem a jdou do toho. Myslím si, že vše je o lidech.

Autorka: Co považujete za největší překážku v úspěšném fungování MAS?

Pekařová: Lhostejnost některých členů, ale i spoluobčanů v místě působnosti MAS, neochotu zapojit se do dění. Máme aktivnější členy, kteří mají plány, vymýšlejí projekty, a z toho jsou členové, kteří jednou za rok přijdou na Valnou hromadu a jen nadávají, že se nic nedělá. Vše je o lidech, jak už úspěšné fungování, tak i překážky jsou v lidech. A co se týče např. podpory z města, to raději nebudu ani zmiňovat. Myslím si, že problém je v tom, že za 12 let je tady šestý starosta. A bohužel, město Mohelnice nemá ani dobrou pověst na kraji a tato špatná vizitka vrhá špatný vliv na samotnou MAS. Dále je nešťastně nastaven způsob financování MAS, kdy jsou některá období doslova bojem o přežití. Např. nevíme, co bude 1. 7. 2015, může se také stát, že skončíme na pracovním úřadě. Nevíme, jestli budou peníze na výplaty apod. Ale to je věc státu, za to nemůžeme, že je to tak nešťastně nastaveno. A v neposlední řadě je těžká spolupráce s administrátorem projektů, kterým je SZIF. Na proplacení uskutečněných projektů se běžně čeká rok. Např. projekt Minimuzea se rok vyúčtoval, potom jsme dali žádost o proplacení a rok SZIF trvá, než to zadministruje a pošle peníze.

Autorka: Zaznamenala jste zkvalitnění fungování MAS od jejího vzniku? Co tomu napomohlo?

Pekařová: Naše MAS je podstatně kvalitnější než v době svého vzniku, protože když MAS začínala, tak byla spíše tzv. "hobby" sdružením. Tím, že jsme se nedostali do „velkého“ LEADERU, tak pokud nějaký projekt byl, maska fungovala, pokud se zrovna nic nedělo, tak se nic nedělalo. Bylo to i tím, že nebyli stálí zaměstnanci. Potom jsme vyměnili manažera, což velice MAS napomohlo. Tím, že se zaměstnala na stálo nová manažerka, tak se najednou udělalo hrozně moc práce. Určitě jsme se posunuli. Nedávno jsme byli na setkání MAS a tam se rekapitulovalo, kdo kolik udělal projektů spolupráce, my jsme byli z těch, co jich udělali nejvíc, i když jsme nebyli ve „velkém“ LEADERU. Potom jsme realizovali ještě nějaké menší projekty, takže si myslím, že MAS Mohelnicko je úspěšná.

Autorka: Považujete neúčast v tzv. „velkém“ Leaderu jako prohru nebo překážku fungování MAS?

Pekařová: Ne, neberu. Udělaly se projekty z tzv. „malého“ Leaderu a to, že to nevyšlo, nedá se nic dělat, udělaly se jiné věci. Určitě to neberu jako prohru. A myslím si, že to bylo i k něčemu dobré, že to

prospělo MAS, protože tady tehdy nebyli lidé, kteří by se tomu naplno věnovali, nebyli dostatečně kvalifikovaní a zkušení. A také jsme se naučili vyžít z mála, což je velice důležité. Dnes už po těch letech se vypracovali, rozumí tomu, takže ten čas strávený mimo „velký“ Leader nám pomohl. Fungujeme jako profesionální organizace, která ve svém regionu již řadu projektů úspěšně zrealizovala. Myslím, že jsme úspěšní, protože i když jsme nebyli podpořeni z „velkého“ Leaderu, podařila se nám uskutečnit řada jiných projektů.

Autorka: Považujete spolupráci a komunikaci mezi členy za dostačující a bezproblémové?

Pekařová: S manažerkou MAS se snažíme všechny členy pravidelně informovat, veškeré informace, které chodí, třeba jen na můj email, rozesílám na emailové adresy členů. Z naší strany si myslím, že je komunikace dobrá, co se týče členů, je to člen od člena různé - s některými je komunikace perfektní, s jinými vážne. Každopádně z našich vedoucích pozic se snažíme všechny členy o veškerém dění informovat.

Autorka: Jak hodnotíte komunikaci s veřejnou správou? (Ministerstvo zemědělství apod.)

Pekařová: Mohla by být někdy lepší, ale záleží, s jakým člověkem se dostaneme do kontaktu. My hodně komunikujeme přes Národní síť MAS ČR, protože tam byla do nedávna paní Špiková jako tajemnice, bohužel už skončila, ale byla to dobrá duše, která vše, co zjistila Národní síť, nám hned posílala. Pokud byly nějaké časté dotazy, jak ohledně projektů nebo financování, tak je hromadně posílala na příslušné orgány a odpovědi nám zasílala zpět. Co se týče administrace, tak naprosto šílené je administrování projektů na SZIF. Např. probíhá nějaké školení, my na to školení můžeme nakoupit občerstvení. Samozřejmě pro dvacet lidí neutratíme 2000 Kč. My koupíme za 112 Kč minerálky, oplatky, papíry do tiskárny apod. a ze SZIF nám přijde, vysvětlíte nám to. A já jim píšu na A4, proč jsme za 20 lidí utratili 112 Kč. Co všechno musíme vysvětlit, někdy se mi z toho chce až brečet. Chápu, že chtějí mít kontrolu, abychom si tam nepodstrčili vlastní účtenku za 4 kavárny, ale na druhou stranu to zabere tolik času a promrhá se tolik peněz na platy zaměstnanců i za naše náklady, že mi to opravdu někdy přijde nesmyslné.

Autorka: Myslíte si, že je zbytečně složité i papírování ohledně projektů?

Pekařová: Je tam toho dost, ale já zase chápu, že pokud někdo poskytuje peníze, tak chce mít kontrolu, že byly vynaloženy účelně. Takže ano, je toho dost, ale tohle dokážu pochopit. Nějaký řád by to mělo mít.

Autorka: Jak hodnotíte složení MAS?

Pekařová: Letos k nám přistoupily téměř všechny obce a přidalo se i dost nových členů z neziskového sektoru a podnikatelů. Rozložení skupin máme optimální. Jen kdyby byli členové více akční, určitě by to organizaci prospělo.

Autorka: Spolupracuje se vám s některým sektorem lépe?

Pekařová: Já myslím, že obce jsou na tom lépe v tom, že mají zázemí, které např. neziskové organizace nemají. My po obcích něco chceme a oni řeknou ano, buď na to vyčleníme někoho, kdo vám to pomůže udělat, nebo přijďte, můžete využít naše technické vybavení. Obce se snaží nám vyjít vstříc za to, že jim přinášíme nějaké peníze z projektů. Neziskové organizace spíše čekají, co bude, protože ony jsou

neziskovky, tak se předpokládá, že peníze nemají, tak toho moc neudělají. Ale určitě se snaží spolupracovat. U obcí je to dané, mají nějaké zázemí, jak finanční, tak technické. Ale myslím si, že se snaží spolupracovat všichni, i podnikatelé.

Autorka: Zaměřuje se mohelnická MAS spíše na ekonomickou stránku, finanční výpomoc apod., nebo spíše na kulturní projekty?

Pekařová: Mezi první projekty patřilo vybudování seníku pro zemědělce, kupovaly se traktory, komunální technika pro obce, takže já bych řekla tak půl na půl. Charakter MAS byl hodně ovlivněn tím, že jsme nebyli ve „velkém“ Leaderu a nemohli jsme si sami vypisovat projekty na to, co bychom v regionu chtěli, ale čekali jsme na to, co bude vypsáno.

Autorka: Jak hodnotíte spolupráci s ostatními MAS? Jste jí nakloněna?

Pekařová: Myslím, že spolupráce s ostatními MAS je potřeba, minimálně kvůli výměně zkušeností. My již několik let spolupracujeme hlavně s MAS Hranicko, nyní i s dalšími, včetně jedné polské LGD. Poslední projekt, který teď probíhá, v něm jsou zapojeny čtyři MAS, včetně již zmiňované MAS Hranicko, se kterou spolupracujeme nejčastěji.

Autorka: Není spolupráce více MAS komplikovaná?

Pekařová: Není, protože projekty, které děláme dohromady, jsou nastaveny jakoby zrcadlově. U nás v regionu se udělá něco a u nich se udělá to samé nebo něco podobného. Např. s Hranickem jsme spolupracovali na minimuzeích, takže u nás se udělala dvě minimuzea a u nich se také udělala dvě minimuzea. Při spolupráci s různými MAS je také výhodou výměna informací a zkušeností. Spousta projektů byla nastavena tak, že musela spolupracovat jedna podpořená MAS a jedna nepodpořená. Takže ta podpořená vedla tu nepodpořenou a předávala jí rady a zkušenosti.

Autorka: Všimla jsem si, že jste nespolečně spolupracovali s MAS Uničovsko, přestože jste hraniční MAS a spolupráce by mohla být výhodná.

Pekařová: Asi by to bylo výhodné, ale já se přiznám, že nevím, čím to je, ale když sledujeme na přehledu SZIF, která MAS se kterou spolupracovala, tak většinou jsou to vzdálenější MAS. Nejsou třeba z Aše a úplně východní Moravy, ale většinou to nebývají sousední MAS. Tím nechci říct, že bychom se tomu nějak bránili, ale Hranicko nás tenkrát oslovilo a už se nějak nemůžeme rozloučit.

Autorka: Myslíte si, že jsou obyvatelé dostatečně informováni o činnosti MAS?

Pekařová: Snažíme se, ale přiznám se, že bych si informovanost občanů představovala větší. Je to dáno ale také možnostmi propagace a hlavně financemi. Myslím si, že obecně je informovanost o MAS špatná. Před čtrnácti dny proběhla valná hromada Národní sítě MAS ČR a tam se řešilo, že na nové programové období má jít přes MAS hromada peněz, že Evropská unie o nich ví, ale u nás ve státě se o tom neví. Je potřeba o tom víc mluvit, ale to není jen na jednotlivých MAS, mělo by to jít i shora. Já bych to přirovnala k volební kampani. Tak jako pan Babiš udělal svoje hnutí ANO a zviditelnil něco, co vzniklo jako nové, tak by bylo potřeba takhle zviditelnit i MAS. My se snažíme zviditelnit a informovat obyvatele, ale propagace je omezena financemi. Já se např. snažím co čtvrt roku dávat do mohelnického zpravodaje článek vyložený o MAS. Jak získává dotace, kolik jich získala, co se vybuďovalo, koupilo apod. Mohelnický zpravodaj jde do každé domácnosti, ale se čtením je to komplikované, protože asi málo

lidí ho čte od začátku do konce a já se přiznám, že taky nečtu stránky juda, protože mě to nezajímá. Takže předpokládám, že pokud je rodina se dvěma malými dětmi, tak se zajímají, kde otevřeli secondhand s dětským oblečením nebo kde je dětské hřiště nebo nějaká akce pro děti. Ale nebude je zajímat MAS, dotace apod., když o tom nic neví. Ale MAS, které byly podpořeny z „velkého“ LEADERU, např. MAS Moravská brána, mají pomalu na každém druhém sloupu veřejného osvětlení logo MAS Moravská brána, vydávají si svůj časopis. Hranicko má také svůj časopis, který chodí do všech domácností, ale to už je zase něco jiného, protože na to měli z LEADERU peníze.

Autorka: Myslíte si, že větší popularizace by napomohla většímu rozvoji a lepšímu fungování MAS?

Pekařová: Určitě.

Autorka: Považujete spolupráci a princip partnerství za důležitý faktor rozvoje?

Pekařová: Ano. Pokud se v zájmu prosazení či vybudování čehokoliv spojí více subjektů, vždy to má větší šanci na úspěch. A navíc je větší platforma pro projednávání veškerých detailů a sdílení zkušeností. Když je více subjektů, buď si pomůžou, nebo minimálně táhnou za jeden provaz. Myslím si, že spolupráce MAS je velmi prospěšná, už jen z důvodu výměny informací, zkušeností apod. a já jsem např. ostatní MAS nikdy nevnímala jako konkurenci.

Autorka: Spatřujete nějaké výhody/nevýhody meziobecní spolupráce?

Pekařová: Nemohu odpovědět, zatím jsme v této oblasti na začátku. Spíše jsme to byli my, kdo obcím něco přinášel, teď se snažíme o spolupráci. Uvidíme časem, na kolik bude fungovat. Nesetkala jsem se zatím s vyloženě negativní zkušeností.

Autorka: Myslíte si, že MAS bude v roce 2016 naplno fungovat?

Pekařová: Doufám, že ano. Řešili jsme to nedávno na valné hromadě. Od 1. 1. 2016 by měly být pro MAS nové operační programy, ale jestli to tak opravdu bude, nikdo neví.

Seznam použitých zkratk, schémat, tabulek a grafů

Seznam zkratek

EU – Evropská unie
GIZ – Přeshraniční impulzní centra
MA 21 – Místní agenda 21
MAS – Místní akční skupina
MZe – Ministerstvo zemědělství
NS MAS ČR – Národní síť MAS České republiky
NSZM – Národní síť zdravých měst
OP LZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
PPP – Public Private Partnership
PRV – Program rozvoje venkova
SMO ČR – Svaz měst a obcí České republiky
SPL – Strategický plán LEADER
SZIF – Státní zemědělský investiční fond

Seznam schémat a tabulek

Schéma č. 1: Formy spolupráce obcí
Schéma č. 2: Vztah Strategického plánu LEADER Uničovsko ke struktuře PRV
Tabulka č. 1: Právní formy spolupráce obcí
Tabulka č. 2: Hodnotící kritéria 1. Skupiny MAS v roce 2010
Tabulka č. 3: Hodnotící kritéria 2. Skupiny MAS v roce 2010
Tabulka č. 4: Hodnotící kritéria 3. Skupiny MAS v roce 2010
Tabulka č. 5: Kritéria hodnocení MAS v roce 2011
Tabulka č. 6: Kritéria hodnocení MAS v roce 2012
Tabulka č. 7: Hodnocení kvality MAS Uničovsko
Tabulka č. 8: Skupiny začlenění MAS
Tabulka č. 9: Podpora PRV
Tabulka č. 10: Počet nepodpořených projektů MAS Uničovsko
Tabulka č. 11: Počet podpořených projektů MAS Mohelnicko
Tabulka č. 12: Investované peníze za období 2007–2013
Tabulka č. 13: Proinvestované peníze za projekty spolupráce MAS Uničovsko
Tabulka č. 14: Projekt v rámci OP LZZ

Tabulka č. 15: Realizované projekty spolupráce MAS Mohelnicko

Seznam grafů

Graf č. 1: Přehled místních akčních skupin podle krajů z roku 2014

Graf č. 2: Znázornění počtu odpovědí veřejnosti na obrázku č. 5

Graf č. 3: Znázornění počtu odpovědí veřejnosti na obrázku č. 6

Graf č. 4: Znázornění počtu odpovědí veřejnosti na obrázku č. 7

Graf č. 5: Znázornění počtu odpovědí veřejnosti na obrázku č. 8

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá principem partnerství a jeho vlivem na lokální, neboli mikroregionální úrovni, se zaměřením na meziobecní spolupráci v podobě místních akčních skupin (dále jen MAS). Cílem bakalářské práce je zjištění, zda za úspěšnou MAS můžeme považovat jen podpořenou MAS, čerpající peníze z programu LEADER, nebo i nepodpořenou MAS, která nemá k dispozici velké obnosy peněz, ale dokáže se ve svém regionu prosadit a napomoci jeho rozvoji.

Analýza MAS vychází z teorie sociokulturního prostředí a konkurenceschopnosti regionů: sítě kontaktů a regionálního zakořenění. Bakalářská práce využívá metodologii kvalitativního výzkumu, případovou studii MAS Uničovsko a MAS Mohelnicko, kdy zkoumám profil zvolených MAS a výhody/nevýhody spolupráce a chodu uvnitř jednotlivých MAS.

Informace byly zjištěny na základě rozhovorů s manažerkou MAS Uničovsko a předsedkyní MAS Mohelnicko. Práce je rozdělena do čtyř kapitol, které obsahují teoretickou i praktickou část a v závěru jsou shrnuty veškeré zjištěné poznatky a zodpovězeny výzkumné otázky.

Klíčová slova: partnerství, spolupráce, meziobecní spolupráce, místní akční skupina, LEADER

Abstract

This thesis deals with the *Partnership Principle* and its influence on local - microregional - level focusing on cooperation between villages in the form of a local action group (LAG). The aim of the thesis is to discover whether we can consider successful only that LAG which is drawing on money from the LEADER program or also that unsupported one not having large amounts of money at disposal, but which can assert itself in its region and help its development.

The LAG analysis in the practical part follows the *Socio-Cultural Environment and Competitiveness of Regions: the Net of Contacts and Regional Rooting Theory* and it makes use of the methodology of a qualitative research for a case study of the local action groups of the Uničov and Mohelnice regions. The research focuses on their profiles and on advantages and disadvantages of cooperation and their internal functioning.

The data for the research were obtained on the basis of interviews with the manager of the LAG for the Uničov region and the chairwoman of the LAG for the Mohelnice region.

The whole thesis consists of four chapters including the theory, the research and conclusions which summarize all the findings and answer the research questions raised in the introduction into the whole thesis.

Keywords: partnership, cooperation, cooperation between villages, local action group, LEADER